

Lk 3

Lk 4

SUVI

Valla kevadsügisene ilme, piirkonnapolitseeriku soovitusel turvaliseks suveks ja jaanituled külades.

Lk 5

KESKKOND

Aiamaailm: mis on muut ja mis tõde?

Lk 7

SPORT

Legendaarne vutiäss jätab jalgpalli lahkumismänguga Tabasalu staadionil.

Tiraaž: 6200

KOLMAPÄEV, 5. juuni 2019

www.harku.ee

HarkuVald

Harku Valla Teataja

HARKU VALLA AMETLIK TASUTA HÄÄLEKANDJA. ILMUB KAKS KORDA KUUS.

Tuleohutusküsimustega võib pöörduda päästeala infotelefoni 1524 poole. Loe lk 6

REILI KULL
Põhja päästkeskuse
ennetusbüroo juhataja

Foto: Jane Gridassov

Muuli juues on 14 sildumiskohta, seda muuli külge kinnitatakse käimispuumide näol. / Foto: Riho Kirss

Õnnistuse andis vaimulik Avo Üprus.

Traditsiooniliselt süüdati muulil löke ...

... ning õhku saadeti signaalaraketid.

Kui kail oli lindilõikamise ajal tuuline, siis paadid saavad silduda tuulevaiksel. Fotol hetk pärast lindilõikamist. Vaadake galeriid www.flickr.com/HarkuVald.

Sadam on kodu ka Tilgu Merepääste Seltsile. Fotod: Arno Mikkor

Üle kahekümne aasta ootamist – **valmis** **Tilgu kalasadama esimene etapp**

Reedel, 31. mail avasid Harku valla, MTÜ Tilgu Sadama Jahtklubi, kohalike kutseliste kalurite ja rahastaja esindajad pidulikult Tilgu kalasadama rekonstrueerimise esimese etapi.

HARKU VALLA TEATAJA

Meie vald on alati olnud uhke oma 22 kilomeetri pikkuse merepiiri üle, nüüd saame olla veel uhkemad, sest unistused on saanud reaalsuseks. “1998. aasta juulis, ajal, mil Harku vald sai Piirivalveametile kuulunud Tilgu sadama endale, unistas toonane vallavanem Sulev Roos kaitsemuulist, sadamakaist ja ruumist kohalike kalapaatide jaoks. Loodeti, et ehk paari aastaga saab sellest reaalsus ... Usun, et 20 aastat ja 11 kuud ootamist oli seda väärt ning nii Sulevi kui ka meie kalurite ja purjetajate unistus on

saanud tõelisuseks,” sõnas vallavanem Erik Sandla Tilgu sadama avamisel.

Ka MTÜ Tilgu Sadama Jahtklubi juhatusel liige, iga päev sadama haldamise ja seal teenuste pakkumisega tegeleva jahtklubi kommodoor Raul Kalep kinnitas: “Oleme aastakümneid oodanud ja nüüd saame üheskoos rõõmustada, et tänu koostööle on osa unistusest täitunud.”

Avamisele andsid piduliku meeleolu Suurupi naiskoor Meretule ning Tilgu Merepääste Seltsi esindajad, sadama pühitses vaimulik Avo Üprus.

Piirkonna uhkeim merevärav

Tilgu sadama uuendamine on Harku valla, piirkonna kalameeste ja MTÜ Tilgu Sadama Jahtklubi koostööprojekt, mille tulemusel luuakse ajaga piirkonna rannakaluritele sadamasse paremad tingimused.

Sadama rekonstrueerimise esimese etapi tulemusel valmis piirkonna kaluritele Tilgu sadamasse paatide laadimiseks-losimiseks kai, tuule kaitseks rajati 120 meetri pikkune muul, kaldakindlustus, süvendati merepõhja ligi kaks meetrit ning paigaldati ujuvkaikohad sildumiseks 14

paadile. Samuti loodi head eeldused sadama edasiseks arenguks.

“Oleme möödunud aastal kinnitatud arengukavaga seadnud üheks prioriteediks valla merepiiri avamise. Nüüd saame öelda, et esimesed sammud eesmärgi täitmiseks on astutud. Tilgu sadama arendamise raames on tehtud kõige olulisemad tööd – muuli ehitamine, süvendamine ehk valminud on kogu merepealne osa,” täiendas Sandla.

Vallajuht rõhutas, et sadama ehitamine on olnud pikk protsess ja päris valmis saab sadam ehk aastate pärast: “Oleme võtnud eesmärgi, et esmajärjekorras tagame sadamas kalapaatide teenindamise ja järgmiste etappide raames loome võimalusi ka hobialustele, kaatritele ning jahtidele. Lähiaastatel on plaanis rajada maa-pealsed rajatised, 40 ujuvkaikohaga lõunamuul ja kogu infrastruktuur. Korralik sadamahoonne, mis pakub kõike vajalikke teenuseid, ruume laste purjetamistreeninguteks ja sadamateenuste tarbeks.”

Kalep täiendas, et ideaalis võiks olla head tingimused ka aluste talviseks hoiustamiseks ja remondiks ning vaba aja veetmiseks: “Unistades

suurelt – kaugemas tulevikus võiks sadamas kindlasti olla ka meeldiv ja hubane sadamakõrts või restoran, mis ajaloolisele kohale väärtust lisaks.”

Koduks ka purjetajatele

Peale kalurite on Tilgu sadam aastaid olnud koduks ka purjetama õppivatele lastele ja noortele. “Oleme algalval hooajal väga elevil! Tänu uutele

tingimustele saame oluliselt turvalisemalt ja mugavamalt viia läbi laste purjetamistreeninguid ning -võistlusi. Noored purjetajad on juba praegu rõõmsad, et merele minekul või tulekul ei pea enam rinda pistma kaile randunud lainetega,” rääkis Kalep.

Koostööst ja maksumusest

Mõlemad osapooled kiidavad nii ehitajaga kui ka omavahelist koostööd. “Sadama avamise teeb eriti rõõmsaks, et planeeritud tööd valmisid kaks kuud varem,” rõõmustas vallajuht. Kalep vahendas aga kasutajate esimesi tänusõnu: “Mõned päevad on saanud ka kohalikud kalurid silduda ja lossida – emotsioonid on positiivsed ning kõik on valminud ehitust kiitnud.”

Tilgu sadama rekonstrueerimise esimese etapi kogumaksumus on ligi 328 000 eurot. Projekti toetatakse Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Ameti (PRIA) Euroopa Liidu Merendus- ja Kalandusfondi meetmetest kalasadamate uuendamiseks 200 000 euroga. Harku valla omaosalus on ligi 128 000 eurot.

Sadama taastamise esimese etapi projekti on koostanud OÜ T.T.Asset ja ehitanud OÜ Maitim.

Tasub teada

- Tilgu sadama rajas Vene tsaaririik Peeter Suure merekindluse kompleksi ühe osana. Aastatel 1918–1939 kasutasid sadamat aktiivselt kohalikud kalurid. Nõukogude võim sulges sadama ja põhilised rajatised lammutati aastatel 1950–1955.
- Kunagise sadama kohale väikesadama taastamine oli ette nähtud juba Harku valla 1996. aastal kehtestatud üldplaneeringus. Endise sadama-ala kujundamiseks on koostatud Harku valla tellimisel Tilgu sadama detailplaneering.
- Alates 1998. aasta juulist kuulub Tilgu sadam Harku vallavalitsusele.

Lühiuudised

Vaata lisaks värskaid uudiseid pea iga päev Harku valla kodulehel www.harku.ee.

Heiska 14. juunil riigilipp

14. juunil on leinapäev. Riigilipp heisatakse päikesetõusul ja langetatakse loojangul.

Leinapäeval meenutatakse okupatsioonivõimude poolt represseeritud ja okupatsioonivõimude tegevuse tõttu hukkunud isikuid. Ööl vastu 14. juunit 1941 korraldasid Nõukogude okupatsioonivõimud Eestis, Lätis ja Leedus esimese massiküüditamise, mille käigus arreteeriti ja viidi Venemaale tuhandeid perekondi. Esimärgkorras langesid terrori ohvriks kunagised juhtivad riigitegelased, aktiivsed ühiskonna- ja majandustege-lased ning sõjaväelased. Umbes 10 000 küüditatud inimesest said 1950. aastatel Eestisse tagasi tulla vähesed. (Riigikantselei)

Lõhkes ammoniaagitoru

Tabasalus, HKScani tootmishoones lõhkes katusel olnud ammioniaagitoru, hoonest evakueeriti kõik töötajad.

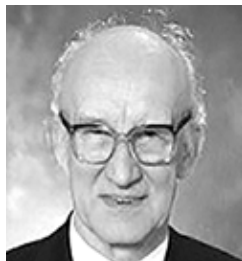
30. mail teatati häirekeskusele, et Harju maakonnas Tabasalu alevikus Sütemetsa teel tootmishoone katusel asuva ammoniaagimahuti torustikuga ühendatud seadmest pihkub ammoniaaki. Hoonest evakueeriti 180 inimest. Erikeemialituse spetsialistide mõõtmistulemused näitasid, et keskkonnale ohtu ei olnud. Hooldustehnikud sulgesid lekkiva toru, objekti ruumid ventileeriti ettevõtte vahenditega ning inimesed lubati hoonesse. Vigastada keegi ei saanud.

(Päästamet)

Suvised muudatused bussiliinidel

Alates 12. juunist on korrigeeritud mitmete Lääne suuna liinide sõiduplaanid. Muudatused on liinidel 108, 109, 111, 111A, 122, 123, 126, 127, 127A, 128, 129 ja 137. Suveperioodil ei teenindata reisi liinil 122 kell 6.10 ja peatatatakse liin 137. Sõiduplaanid on leitavad www.peatus.ee. (Põhja-Eesti Ühistranspordikeskus)

In memoriam Udo Margna

Akadeemik Udo Margna oli teadlane ja õppejõud, aga eeskätt tähelepanelik, abivalmis ja sõbralik inimene.

Udo Margna lahkus meie seast 17. mail 84aastasena. Ta on olnud meie vallaga seotud mitmel moel. Harku aleviku elanikuna oli talle südamelähedane valla elu edendamine. Enam kui kolmekümne aasta jooksul töötas ta Eksperimentaalbioloogia Instituudi teadusdirektorina ja tema kui teadlase koduks oli Harku mõis. Aastal 2007 autasustas Harku vallavolikogu akadeemik Udo Margnat Harku valla teenetemärgiga valla elu edendamise ja koostöö eest.

Tallinna Tervishoiu Kõrgkooli personiloos 2016. aastal vastas akadeemik küsimusele, mis on elus kõige tähtsam, järgmist: "Perekond on kõige tähtsam. Kolleege on mul palju olnud ja ma pole kellegagi tahtnud tülitseta, olen alati hinnanud head läbisaamist ja mõistlikku suhtumist."

Akadeemik Udo Margnat jäävad meenutama tema teod ja paljud inimesed, kellega ta oma eluajal ühel või teisel moel kokku puutus. Mälestused on need, mis jäävad.

(Harku vallavalitsus)

Juba teist korda kogunesid Harku valla ettevõtjad laua taha eesmärgiga tugevdada ettevõtjate võrgustikku ning leida võimalusi initsiatiivgrupi loomiseks.

HARKU VALLA TEATAJA

Elmine kohtumine toimus 7. märtsil Meriküla õppe- ja spordikompleksis, kus tutvustati Harku valla ettevõtluse hetkeolukorra kaardistust ja analüüsi, tehti ülevaade arengukava ja lähiaastate tegevuskavast, lähtudes ettevõtluse arengust, ning arutati valla ettevõtlusmaastiku atraktiivsemaks muutmise võimaluste üle.

Sel korral koguneti 23. mail pererestoranis Seller. Kohale oli tulnud üle kahekümne huvilise. Harju Ettevõtlus- ja Arenduskeskuse ettevõtluskonsultant Eduard Laur avas koosviibimise ning tutvustas arutelu kava. Vallavanem Erik Sandla tervitas kõiki, tänas kohale tulemast ja kaasa mõtlemast ning selgitas koosviibimise olemust ja eesmärki. Enamik oli ka eelmisel korral kohal, mil Merikülas kohtuti, sõnas ta, ja meenutas, et 2009. aastal, kui ta vallavalitsuses arendusjuhina töötas, käivitas ta ettevõtlusümarlaua traditsiooni, ent ettevõtmise läks nelja aasta pärast hingusele. Sandla toonitas, et kõik saab

Ettevõtjate mõttetalgud

Harku valla ettevõtjad said kokku restoranis Seller, et arutada koostöövõimalusi. / Foto: Mari Kukk

alguse aktiivsetest inimestest, kes ümarlaua juhatuses kaasa löövad. Peale kooskäimise ja ühiste mõttetalgute saab nii ka kasulikke sidemeid, lisas vallavanem.

Atraktiivsem paik kõigi jaoks

Koosviibimisele oli kutsutud esinema Annika Kalmet Eesti Töötukassast, kes tegi sisuka ülevaate töötukassa poolt ettevõtjatele pakutavatest teenustest.

Sellele järgnenud vestlusringis tutvustasid ettevõtjad oma tegevust. Arutati ettevõtjaid koondava liidu vajaduse ja olemuse üle. Tõdeti, et organiseerituna oleksid ettevõtjad heaks partneriks kohalikule

omavalitsusele, nii teenuseid pakkudes kui ka valdkonnaksperdina nõu andes. Ettevõtjale on see suurepärane võimalus reklaamida teenuseid-tooteid ja leida kliente. Ehk resümeeriti: võttesõna on võrgustumine. Üheks eesmärgiks on muuta Harku vald elukeskkonnana atraktiivsemaks. Ettevõtjad tegid ka ettepaneku, et ettevõtjate liit peab ka kohalikule kogukonnale midagi tagasi andma, kas heategevuse või projektide toetamise kaudu.

Küsimus, mis ümarlaual tõstatus, oli loodava organisatsiooni missioon. Pakuti järgmiseid märksõnu ja ideid: otsuste tegemises kaasa rääkimine ja seda nii omavalitsuse

kui ka Eesti tasandil tehtavates otsustes. Samuti toodi esile koostöövajadus, lahendamaks piirkonnas mitut ettevõtet puudutavaid küsimusi, nagu näiteks transpordi organiseerimine, teede-trasside rahastamine jms.

Kuidas edasi?

Eduard Laur lubas korraldada kokkusaamisi Harju maakonnas tegutsevate ettevõtete või ettevõtjate liitudega. Eesmärk on õppida, mis on juba pikka aega tegutsevate liitude missioon ja eesmärk. Sügisese planeeritavale uuele ümarlauale on plaan oma tööst ja kogemusest rääkima kutsuda üks-kaks esindajat teistest ettevõtjaid ühendavatest liitudest.

Kaasava eelarve raames viiakse ellu teise koha saanud ettepanek

17. mail jõudis Harku vallavalitsusse Keskkonnaameti otsus, mille kohaselt ei ole võimalik ellu viia Harku valla 2018. aasta kaasava eelarve rahvahääletuse tulemusel võitnud ettepanekut.

HARKU VALLA TEATAJA

Valiku hääletuse kaudu anti kaasava eelarve projektidele 349 häält. Möödunud aasta detsembris kuulutasime välja, et 87 poolthäälega võitis rahvahääletuse Tölinõmme rappa loodus- ja õpperaja rajamine.

Seoses sellega, et Tölinõmme raba asub Väana maastiku kaitsealal, saab sealseid tege-

vusi teha vaid kaitseala valitseja ehk Keskkonnaameti nõusolekul. Kaitse-eeskirja kohaselt on kaitseala valitseja nõusolekul lubatud kaitseala tarbeks tee rajamine, samuti on kaitsekorralduskavas välja toodud, et ala on raskesti juurdepääsetav, kuid kooslused ei ole õrnad ja suurem külastatavus ei põhjustaks olulist negatiivset mõju.

"Alustasime kohe pärast rahvahääletuse võidutulemuste teavitamist koostööd Keskkonnaametiga. Kahjuks jäi Keskkonnaamet ka pärast korduvaid läbirääkimisi laudtee rajamise võimalikkuse üle seisukohale, et laudtee rajamine on ehitustegevus, millega kaasneb oluline negatiivne mõju loodusele. Keskkonnaameti otsuse tõttu peame tõdema, et kahjuks ei ole võimalik Tölinõmme rabasse loodus- ja õpperada rajada. Seetõttu oleme otsustanud kaasava eel-

arve raames viia ellu konkursil teise koha saanud idee rajada Väana-Jõesuu randa jõu- ja mängulinnak," ütles Harku vallavanem Erik Sandla.

Ettepaneku esitanud Kristina Nurmetalu sõnul on jõu- ja mängulinnaku rajamisest kasu kõigile Harku valla elanikele. "Ettepaneku eesmärk on luua

Üks mänguväljaku element võib olla piraaditorn. / Foto: tootja

Väana-Jõesuu randa vaba aja veetmise ja sportimise võimalused Harku valla inimestele. Samuti paraneb elanike nii vaimne kui ka füüsiline heaolu, andes perekondadele kvaliteetaja veetmise võimaluse koduvallas," sõnas Nurmetalu konkursile dokumente esitades.

Harku vallavalitsus korraldas 2018. aastal kaasava eelarve hääletust teist korda ning selle raames oli vallaelanikel 1. septembrist kuni 31. oktoobrini võimalus pakkuda välja mõtteid, kuidas investeerida 2019. aastal kuni 50 000 eurot nii, et sellest oleks rõõmu ja kasu võimalikult paljudele vallaelanikele. Kokku laekus 11 ettepanekut, millest komisjoni otsusel kolm ei kvalifitseerunud. Kõik vallaelanikud said oma hääle anda 1.–8. detsembrini keskkonnas VOLIS toimunud hääletusel.

Kallaste tn 12, Tabasalu

HARKU VALLAMAJA ON AVATUD:

E	T	K	N	R
8.00–18.00	8.00–16.00	8.00–16.00	8.00–18.00	8.00–14.30
* 14.00–18.00			* 9.00–12.30	

* Ametnike vastuvõtuajad. Ametnike vastuvõtt toimub eelregistreerimisega telefonil 600 3848 või harku@harku.ee.

Harku Valla Teataja

VÄLJAANDJA

Harku Vallavalitsus
Kallaste tn 12, Tabasalu 76901,
Harju maakond
tel 600 3848, faks 600 3854
www.harku.ee

TOIMETUS

Toimetuse telefon: 5556 5434

Vastutav toimetaja Liina Rüütel,
liina.ruutel@harku.ee

Toimetaja Mari Kukk, mari.kukk@harku.ee

Küljendaja Nigul Treimann

Vallaleht ilmub iga kuu teisel ja neljandal kolmapäeval. Harku Valla Teataja kanne toimub kolme tööpäeva vältel alates vallalehe ilmumispäevast. Kaastööd ja kuulutused palume saata hiljemalt ilmumiseelse nädala esmaspäevaks. Toimetusel on avaldamisel õigus kaastööd lühendada ja redigeerida. Vallalehes avaldamiseks saadetud reklaamidele toimetuse keelekorrektuuri ei teosta. Harku Valla Teatajas ilmunud artiklite/uudiste/kajastuste refereerimine on lubatud vaid toimetuse kirjalikul loal.

REKLAAM JA MÜÜK

5556 5434
vallaleht@harku.ee

Artiklid ja kaastööd:
vallaleht@harku.ee

TRÜKK

AS Printall

Nagu on muutumas valla keskuse arhitektuuriline mulje, panustatakse üha enam ressursse valla kevadsügiselise ilmele.

HARKU VALLA TEATAJA

Kui möödunud suvel ülalatasid paljusid vallaelanikke vahvad "jalgadel lillepallid", siis sel aastal rõõmustatakse inimesi uute posti-amplitega. "Esimest korda paigaldame postide ümber uue tehnoloogiaga amplid, millest kujuneb lillede kasvamisega vahva lillepall, millesarnaseid pole meie vallas varem olnud. Tänavu katsetame neid esialgu Ranna teel," sõnas valla heakorraspetsialist Brigita Perm.

Postiampleid on ka kasta lihtsam kui tavapäraseid lillekaste. "Iga ampli all asub 12-liitrine veeanum, kust lillede saavad endale vastavalt vajadusele vett võtta, seetõttu peaks piisama, kui neid kasteatakse üks kord nädalas, aga eks seda näitab meie saabuv suvi, kui palju lilli tegelikult kasta on vaja." Perm lisas, et kuna uue tehnoloogiaga amplid on kallid, siis juhul, kui need end õigustavad, näeb uuel aastal selliseid lillepalle juba rohkem. Samuti on uused lillekasti paigaldatud Kase tänava ja Liivaluute promenaadile.

Keskusest kaugemale

"Kevadiselt kauni ilme on saanud ka Tabasalu bussipeatused – seal on uued potid ja kevadlilled, mille peagi vahetame

Valda hakkavad kaunistama **erksad toonid**

Promenaadil õitsevad võõrasemad. / Foto: Mari Kukk

suviste vastu," täiendas Perm.

Samuti leiab kauni ilme bussipeatusi keskusest kaugemal. "Murastesse on tublid külaelanikud paigaldanud potid ja lilled, samuti tegelevad nad hooldustöödega. Uued lillepotid ja kevadlilled istutatakse ka Harkujärvele, Kiriku tee ja Väana-Jõesuu bussipeatusesse. Viimase eest hoolitseb Greenhouse Cafe omanik," sõnas heakorraspetsialist.

Erksad toonid

Lillede valikul on lähtutud, et need oleks lihtsad, kokk sobivad ja vastupidavad. "Lilled, mis paigaldatakse postide külge või tänaval pottidesse, peavad olema erksat värvi, et hakkaksid kiiresti möödudes silma – sel aastal valisime välja roosad, lillad ja valged lilled. Sortidest on amplites ja lillepottides pelargonid, petuuniad, raudürdid, pottidele

lisab liikuvust veel harjashirss," täiendas Perm.

Kase tänava ja Liivaluute promenaadi lillekastidesse istutatakse kannad, gaurad ja raudürdid. "Praegu on promenaadil juba näha kolm lillekasti, kus kasvavad võõrasemad. Kui aga saabuvad suvelilled, lisame kaste juurde," lisas spetsialist.

Ka tänavu tuuakse kõik lilled Kanepi aiandist, kelle kvaliteedis veenduti möödunud aastal – lilled püsisid kaunid varasügiseni.

Kaunistavad lipud

Selleks, et pöörata vallaelanike tähelepanu laulu- ja tantsupeo 150. ja Eesti lipu 135. juubeliaastale, paigaldati valla sisseõitide juurde ja bussipeatuste valgustuspostidele valla eritellimisel valmistatud lipud.

Väike meenutus selle suve suursündmustest on Kumnas, Väana-Jõesuu, Väanas, Murastes, Harkus, Tabasalus ja Harkujärvel. Kokku paigutati üle valla 40 lippu.

Lisainfo

Valla eelarvest panustatakse lilledele, lillekastidele ja -pottidele ning amplitele 7000 eurot. Lillede kastmise eest hoolitseb OÜ Strantum.

Juhul, kui näete lillede lõhkumist ja/või varastamist, palume teavitada G4S-i patrulli telefonil 1911.

Tiskre–Harkujärve piirkonnas uus vee-ettevõtja

Vastavalt Harku valla volikogu 27.12.2018 otsusele nr 115 on alates 01.07.2019

Tiskre–Harkujärve piirkonnas vee-ettevõtjaks määratud OÜ Strantum.

Kuni 30.06.2019 (k.a) pakub piirkonnas ühisveevärgi ja kanalisatsiooni teenust jätkuvalt AS Tallinna Vesi.

HARKU VALLAVALITSUS OÜ STRANTUM

Muutus puudutab Tiskre ja Harkujärve külasid ning selle osaga piirnevat ala Tabasalu alevikus (Keskpäeva tee ja Hämariku tee piirkond). Tulenevalt vee-ettevõtte muutumisest hakkab veevarustuse ja kanalisatsiooni teenust osutama OÜ Strantum. Teenus jääb samaks, küll aga muutuvad kontaktandmed ja teenuste hinnakiri ning sõlmitakse uus teenusleping.

OÜ Strantum vee-ettevõtjaks asumisega kaasneb varasemast suurem tähelepanu vanema ühisveevärgi ja kanalisatsioonitaristu rekonstrueerimisele eelkõige alal, kus senine vee-ettevõtja vahetult

ei tegutsenud, sest ainult valla osalusena vee-ettevõtjal on õigus küsida Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfondist toetust ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni rajamiseks. See tähendab, et OÜ Strantum on võimalik taotleda toetust nagu ülejäänud Harku valla piirkondades.

OÜ Strantum määramine vee-ettevõtjaks Tiskre–Harkujärve tegevuspiirkonnas tähendab ka seda, et piirkonna peamise veeallikana on kavas kasutada põhjavett. See omakorda tähendab, et tulevikus on võimalus kogu Tiskre–Harkujärve vee-ettevõtja tegevuspiirkonnas üle minna põhjaveetoitele.

Teenuse hind

Alates 1. juulist ei kehti antud piirkonnas enam AS-i Tallinna Vesi teenuste hinnad. Uue vee- ja kanalisatsioonihinna kooskõlastab OÜ Strantum konkurentsiametiga ja see tehakse avalikuks vastavalt ettenähtud korrale.

Vastavalt vajadusele kehtestab OÜ Strantum uued vee-teenuse hinnad, mis tagaksid piirkonna ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni rajatiste Harku valla ühisveevärgi ning -kanalisatsiooni arengukava kohase väljaehitamise, nende hooldamise jm kaasnevad kulud, ning kooskõlastab hinna

konkurentsiametiga vastavalt kehtivale metoodikale (lisa-info: Bit.ly/HKMetoodikad).

Praegu vaadatakse üle kogu Harku valda puudutava vee hinna tariif, mida viimati muudeti 2013. aastal. Tariifimuutusega väheneb ka era- ja juuriidiliste isikute tariifide erinevus (vastavalt seadusele kuuluvad need järk-järgult ühtlustamisele kümne aasta jooksul). Kuni uue tariifi selgumiseni jätkatakse piirkonnas samade tariifidega, mida rakendas AS Tallinna Vesi.

Tarbitud veeteenuse eest on kohustatud tasuma kõik ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitunud ning teenust tarbivad kinnistuomanikud alates 1. juulist kasutatud veevarustuse ja kanalisatsiooni teenuste eest vastavalt OÜ Strantumi esitatud arvetele.

Üleminekuperiood

Paljudel klientidel on AS-i Tallinna Vesi arvestid OÜ Strantumi arvestite vastu välja vahetatud. Seda on tehtud vee-ettevõtja kulul, neid vahetatakse kuni käesoleva aasta lõpuni. Arvesti vahetamisel koostatakse akt, milles kajastatakse nii vana kui ka uue arvesti andmeid.

Täname elanikke mõistva suhtumise eest, et nad on võimaldanud vee-ettevõtja(te)

inspektoritel vajalikke toiminguid läbi viia.

Näidud

Kuni 30. juunini teatakse arvestite näidud AS-ile Tallinna Vesi ja kogu arveldamine toimub harjumuspäraselt. Arvesti vahetamine ei muuda näitude teatamise ega tarbimise eest arveldamise korda, mis jäävad endiseks kuni 1. juulini (sh juunikuu arve, isegi kui see saabub juulis).

Pärast 1. juulit fikseeritakse asendatud arvestite korral näidud kauglugemise teel ja asendatavate arvestitega kliendid teatavad näidu OÜ-le Strantum, kuni arvesti asendamiseni kaugloetava arvestiga.

Teenuslepingud

AS Tallinna Vesi ütleb oma klientidega sõlmitud teenuslepingud üles alates 30. juunist. Arvestite vahetusega paralleelselt hakkas OÜ Strantum sõlmima ka lepinguid, mis hakkavad kehtima alates 1. juulist.

Lisainfo

Küsimuste tekkimisel võtke OÜ-ga Strantum ühendust e-posti aadressil strantum@strantum.ee või telefonil 602 6480 ning AS-iga Tallinna Vesi e-posti aadressil tvesi@tvesi.ee või telefonil 626 2200.

Volikogu liikme kolumn

Meelis Härms: "Pingutame, et Harku vald oleks parim paik elamiseks."

Majanduskomisjoni esimees annab ülevaate tehtust ja räägib väljakutsetest.

Igal aastal juunis toob vallavalitsus majanduskomisjonile ja vallavolikogule kinnitamiseks eelneva majandusaasta konsolideeritud aruande koos tegevusaruandega. See on hea aeg tehtule tagasi vaatamiseks ja väljakutsete plaanimiseks.

Möödunud aastast tuleb esmalt meelde kuid vältanud uue arengukava väljatöötamine, milles majanduskomisjonil oli volikogus juhtroll. Töötasime välja täiesti uue struktuuri ja ülesehitusega arengudokumendi. Protsessi vedas vallavalitsuse moodustatud juhtrühm, nõustas konsultatsioonifirma Cumulus Consulting OÜ. Arengukava koosolekul koos viis huvitavat paradoksi: inimeste ootused aina kasvavad, samas ei olda valmis uusi elanikke vastu võtma. See joonistus iseäranis välja koolivõrgu küsimuses: soovitakse küll suuri investeeringuid betooni ja jooksvate kulude kasvu, ent korterelamute planeeringutele vastavates piirkondades ollakse ägedalt vastu.

Et investeerimise ja kulude mõjudest paremini aru saada, vaadake 2019. aasta eelarve põhitegevuse kulude struktuuri.

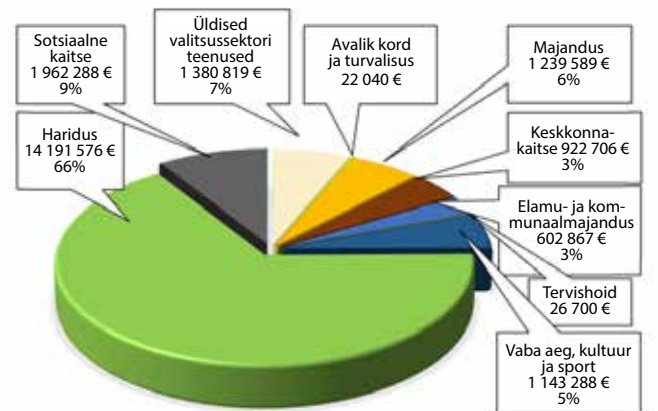
Kulud haridusele ja sotsiaalvaldkonnale moodustavad kogukulust 75%. Suurendades neid kulusid näiteks 10%, ei jääks midagi kultuuri ja sporditegevuse, teede ega tänavavalgustuse jaoks. Haridus ja koolivõrk on igale lapsevanemale oluline ning emotsionaalne küsimus (meie peres on kasvamas kaheksa-aastane tütar ja viieaastane poeg, tean seda isiklikust kogemusest). Oleks tore, kui lapsed saaksid võimalikult kaua õppida kodulähedases koolis. Paraku on väikeste koolide ja taristu väljaehitamine ning ülalpidamine oluliselt kallim ja kannataksid muud valdkonnad, mis on samuti valla üldises arengus olulised.

Tänu suurele eeltööle ja ettevalmistusele on juba kahe aasta pärast valmis Tabasalu hariduslinnak. Loodan, et valla hariduse taset tõstva linnaku käivitamisel kaovad nende hirmud, kes pelgavad linnaku suurus. Kindlasti anname jooksvalt põhjalikku infot, leevendamaks perede eelarvamusi. Arhitektuurselt saab suurprojekt lahendatud nii, et algkool on eraldi uues hoones, eraldi on ka progümnaasiumi osa ja riigigümnaasium. Samas linnakus on tiptasemel sportimise ja vaba aja veetmise võimalused. Hea asukoht, moodsad ruumilahendused ja õpikeskkond toovad meile parimad õpetajad. Tõhusalt ja kokkuvõttevult majandades jääb eelarvest vahendeid ka muudeks elanike jaoks olulisteks tegevusteks.

Kõiki otsuseid oleme põhjalikult analüüsinud ja tegutsenud vastutustundlikult. On muidki olulisi tegevusi, nagu vast valminud Harkujärve lasteade, kool, Tutermaa-Kumna veemajandusprojekt, Lilleaia tee veetorustik Harkujärve külas, Suurupi kergtee ja valgustus, Rannamõisa tavandimaja Helin, Muraste kooli juurdeehitus, Tabasalu kaugküttetorustike rekonstrueerimine. Lähiajal on valmimas tervisekeskus ja perekeskus rehabilitatsiooniteenustega Tabasalus, Harku-Rannamõisa kergliiklustee I etapp, Ellerheina tänav Tiskre külas, Kodu tänav ja Kodu põik Tabasalus, suured veemajandusprojektid Tabasalus, Rannamõisas, Ilmandus, Muraste põhjaosas ja Väanas.

Paraku kõike kohe ja korraga ei saa, kuid pingutame, et Harku vald oleks meile kõigile parim paik elamiseks.

Põhitegevuste kulude struktuur 2019

Allikas: valla 2019. aasta eelarve

LÜHIUUDISED

Augustis alustab vanemlusprogramm

Alates 28. augustist alustab Harku vallas Harku lasteaias vanemlusprogrammi "Imelised aastad" uus koolitusgrupp, mis on osalejatele tasuta.

Programm sobib 2–8-aastaste laste vanematele, kes soovivad saada vastuseid lapse kasvatamisel tekkinud küsimustele ja õppida, kuidas paremini toime tulla; ning neile, kelle lastel on esmasel käitumisprobleemid, näiteks agressiivne käitumine, hüperaktiivsuse ilmingud, hajutatud tähelepanuvõime, valetamine, sõnakuulmatus jne.

Programmis osaledes saab lapsevanem teadmisi ja oskusi, kuidas kehtestada piire ja reegleid, kuidas last julgustada ja kiita, mil moel õpetada last oma tunnetega toime tulema, kuidas arendada last mängu abil, lahendada konflikte ja stressiga toime tulla. Koolitused toimuvad kord nädalas, kokku on 16–18 kohtumist. Augustis alustava grupi koolitajad on Külle Kadarik ja Kärt Kase.

Kõige parem on, kui osalevad nii ema kui ka isa. Koolituse ajal on planeeritud lastehoid, samuti saab õhtuoodet. Väga oodatud on lapsevanemad, kes ise tahavad tulla ja võtavad otse ühendust. Seda saate teha e-posti aadresside Helve.Keel@harku.ee, Kaja.Saat@harku.ee või Liisa.Ruutel@harku.ee kaudu.

(Liisa Rüütel, lastekaitsepspialist)

Koolide lõpuaktused

Armsad pereliikmed, sõbrad ja tuttavad! Olete oodatud:

- 7. juunil algusega kell 15.00 Harkujärve Põhikooli 6. klassi lõpuaktusele;
- 8. juunil algusega kell 11.00 Vääna-Jõesuu Kooli 6. klassi lõpuaktusele;
- 11. juunil algusega kell 10.00 Muraste Kooli 6. klassi lõpuaktusele;
- 11. juunil algusega kell 13.00 Vääna-Mõisakooli 6. klassi lõpuaktusele (toimub tallis-tõllakuuris);
- 19. juunil algusega kell 13.00 Tabasalu Ühisgümnaasiumi 9. klasside lõpuaktusele;
- 20. juunil algusega kell 14.00 Tabasalu Ühisgümnaasiumi 12. klassi lõpuaktusele.

(Harku Valla Teataja)

Lasteaia kohad 2019/20. õppeaastaks

Harku vallavalitsus teavitab mais e-posti teel neid koolieelikute vanemaid, kes 2019/20. õppeaastaks lasteaia kohta taotlesid ja kellele oli võimalik kohta pakkuda.

Kui Harku vallavalitsus pole teile lasteaia kohta pakunud, siis kahjuks teie soovitud lasteaia praegu vaba kohta teie lapsele ei ole.

Valla kodulehel avaldatakse juuni alguses info üksikute vabadest kohtadest valla lasteaedades. Juhul, kui soovite kohta üksikule vabale kohale, võtke ühendust valla haridusspetsialisti Piret Klooreniga.

Lisainfo: www.harku.ee/lasteaia

(Piret Klooren, haridusspetsialist)

23. mail selgus Eesti suurima äriideede konkursi "Ajujaht" võitja. Žürii valis võitjaks Timey, Harku vallast pärit idee HopKid saavutas neljanda koha.

HARKU VALLA TEATAJA

Konkursi esikoha sai meeskond Timey, kes toodab keemilisi indikaatoreid toidukaupade jälgimiseks (auhinnaks 30 000 eurot), teise koha pälvis kleebitavate puitpaneelide tootja Grovener (15 000 eurot) ja kolmanda koha sai pimedatele mõeldud lauamäng "Alu" (5000 eurot).

Nende suurte tegijate järel saavutas neljanda koha meie vallast pärit idee HopKid. Peale kadalipus saavutatud kogemuste sai meeskond oma idee arendamiseks auhinnaks 10 000 eurot – pool sellest, 5000 eurot oli Harku vallavalitsuse poolne eriauhind, teine pool tuli naabervallast, Sauelt.

Valla eriauhinna andis üle vallavanem Erik Sandla. "On rõõm, et meie kogukonnad teevad omavahel koostööd, HopKidi sõidujagamisteenuse platvorm on selle hea näide ning teie äriidee väärib igati tunnustamist," julgustas vallajuht. Samuti kinnitas ta, et vallavalitsusel on soov jätkata konkursi toetamist ka tulevikus. "Meie vallast pärit ideed on finaali jõudnud kahel korral: 2016/2017. hooajal sai kolmanda koha Finisher. TV, järgneval aastal tõi teise koha koduvalda Biofire. Napilt sai finaali järel neljanda koha HopKid. Jätkame toetamist ja usun, et võit tuuakse kindlasti ka koju," julgustas vallajuht

Igas mõttes võidukad – lõppes konkursi "Ajujaht" hooaeg

Harku valla eriauhinna üleandmine. Vallavanem Erik Sandla (vasakul) koos Jana Valliste, Silver Aabjõe, Tuuli Talviku ja Kristiina Sipelgaga. / Foto: JP Hion

tulevasi ettevõtjaid ja tänas konkursist seni osa võtnuid.

HopKid

Meeskonda kuulusid Jana Valliste, Tuuli Talvik, Kristiina Sipelgas ja Silver Aabjõe. "Oleme Harkujärve ja Muraste küla elav sõpruskond, kes tundsid, kuidas terve päev läheb justkui kaotsi pidevate siia-sinna sõitmisega. Probleemi tõsiduse kaardistamiseks viisime läbi uuringu üle poole tuhande Eesti lapsevanema seas ja tõdesime laiaulatuslikku probleemi – üle poole vanematest sõidutavad oma lapsi peaaegu iga päev ja vajaksid seetõttu abi," sõnas Jana Valliste vallalehele.

Probleemi lahendamiseks otsustati luua laste sõidutamise ja saatmise teenuseid võimaldav platvorm HopKid.

Rakenduse saab alla laadida nii Google Playst kui ka App Store'i keskkonnast.

"Täname konkursi "Ajujaht" meeskonda, Harku valda eriauhinna eest ning Saue valda ja sauekaid, kes valisid HopKidi enda lemmikmeeskonnaks," sõnas HopKidi tiim pärast auhinna saamist.

Jälgi HopKidi tegemisi Facebookist @HopKidEstonia ja kodulehel www.hopkid.ee.

Konkurss "Ajujaht"

Lõppenud hooaeg oli konkursil kaheteistkümnes, samuti esitati konkursile rekordiliselt 341 ideed. Tänavune auhinnafond oli 75 000 eurot.

Kõige rohkem ideid tuli Harjumaalt ja Tallinnast – vastavalt 43 ja 162. Tartumaalet esitati kokku 66 ideed, Pärnumaalt 16, Lääne-Virumaalt 10,

Raplamaalt 9, Ida-Virumaalt 7, Saaremaalt 7, Võrumaalt 6, Jõgevamaalt 3, Läänemaaalt 3, Viljandimaalt 3, Järvamaalt 2, Valgamaalt 2, Põlvamaalt 1, Hiiumaalt 1.

Eesti suurima äriideede konkursi ellukutsuja on Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus (EAS), partner SEB ja suurtoetaja Elisa. Peale nende toetavad "Ajujahti" Funderbeam, Lingvist, Advokaadibüroo Trinita, Eesti Tööstuskeskuse, Tallinna linn, Tartu linn, Pärnu linn, Harku vald, Saue vald ja Põllumajandus-Kaubanduskoda. "Ajujahti" elluviimist rahastab EAS Euroopa Regionaalarengu Fondi vahenditega.

"Ajujahti" viivad ellu Civitta Eesti, Miltton JLP ja Tehnopol.

== Lisainfo: www.ajujaht.ee

Hilariuse kool pidas perepäeva

Liikva külas toimus erivajadustega kooli perepäev, peeti piknikku ja istutati tulevase erihooletandeküla aeda õunapuid.

HARKU VALLA TEATAJA

Hilariuse kooli lapsed koos vanematega istutasid 13. mail nelikümmend õunapuud erihooletandeküla maa-alale, kuhu on plaanis rajada esimene autistide erihooletandeküla kolmekümnele inimesele. Lisaks kerkib teeninduskeskus.

"Sellel, et iga laps sai õunapuust istutada, oli väga oluline tähendus lastele ja nende vanematele. Loodan väga, et nad hiljem neid puid ka vaatama saavad minna. Ja muidugi ka edaspidi aiandusteraapiat või muud sarnast võimalust kasutada. Puude istutamisega tähistasime ühtlasi Waldorfi pedagoogika saja aasta täitumist – kõik Waldorfi koolid ja lasteaia üle maailma leidsid võimaluse istutada puid," sõnas Hilariuse kooli direktor

Aitäh kõigile istutajatele! / Foto: Indrek Rohtmet

Maarika Vorsmann. Ta lisas, et oli suur rõõm teha koostööd SA-ga Liikva Päikesekodu, mis loob Eestisse nii hädavaajaliku kogukonnas elamise teenuse, kuhu on ka Hilariuse kooli lõpetanud noored oodatud.

Autismifondi tegevjuht Liis Ehrminger sõnas, et kuigi ilm ei soosinud pikniku pidamist ega puude istutamist sugugi, asusid lapsed neljast soojakraadist hoolimata innuga tegutsema: "Iga puu sai lapsenimelise sildi, mis tekitas omajagu

elevust. "Ema, vaata, see on minu puu!" kostus korduvalt. Õunapuud istutati ringikujuliselt, nõnda, et moodustus spiraalne jalutustee. Seal saavad tulevased erihooletandeküla elanikud jalutada, õunaaiaid elanikud jalutada, õunaaiaid elanikud jalutada, õunaaiaid elanikud jalutada, õunaaiaid elanikud jalutada."

Mitmekülgset võimalused erivajadustega inimestele

Mida kujutab endast erihooletandeküla maa-ala? Eesti esimene erihooletandeküla autistlikele inimestele rajatakse Harku valda Liikva külla, vastas Ehrminger. Selle tarvis on olemas seitsme hektari suurune maa-ala, kuhu ehitatakse kolm peremaja (igas kümme kohta) ja teraapiakeskus, lisaks käsitöökoda, mahlakoda ning suur õunaaed. Maa küla tarvis ostsid lapsevanemad, kes selle projekti taga on – küla rajamine on kodanikualgatus, mida tänini veavad lapsevanemad, kelle peres kasvab autistlik laps.

Pikemale teenusele ehk peremajadesse elama on oodatud täisealised suurema abivajadusega autismspektri häiretega inimesed. Teraapiakeskus aga tervitab kõiki abivajajaid, olenemata vanusest, elukohast või puude raskusastmest, kinnitas Ehrminger.

Erihooletandeküla ehitustööd kestavad selle aasta lõpuni ja kui kõik läheb plaanipäraselt, avab küla ukseid uue aasta alguses. 17. mail kuulutas sihtasutus Liikva Päikesekodu välja riigihanke erihooletandeküla ehitaja leidmiseks.

Alanud on registreerimine Tabasalu Ühisgümnaasiumis ja Muraste Koolis toimuvasse

EELKOOLI

2019/2020 õppeaastaks

Kellele? 6-7 aastased lapsed, kes alustavad kooliteed 2020. a.

Millal? Septembrist maini, üks kord nädalas.

Miks just meie eelkool?

- Harku valla Huvikoolil on 6-aastane kogemus eelkooli korraldamisest koostöös Harku valla koolidega.
- Ainekava "Tere, kool!" on kinnitatud Haridus- ja Teadusministeeriumi poolt ning õppetasult saab taotleda tulumaksu tagastust.
- Juhendajateks on kogemustega algklasside õpetajad.

Kui palju maksab? 48 eurot kuus.

Vali kool ja sobivaima toimumisajaga grupp:

Tabasalu Ühisgümnaasiumis	TEISIPÄEVITI kell 15.00-18.00	I grupp
KOLMAPÄEVITI kell 15.00-18.00		II grupp

Muraste Koolis

TEISIPÄEVITI kell 15.30-18.30

Registreerimine gruppidesse toimub Huvitegevuse ja Noorsootöö Sihtasutuse kodulehelt www.huviringid.ee, täites ära vastava soovivalduse registreerimise lingi alt.

Rohkem infot info@huviringid.ee või www.huviringid.ee

Huvitegevuse ja Noorsootöö Sihtasutus

Reg nr 90011042, Kooli 1, Tabasalu, Harku vald, e-post: huvitegevus@harku.ee, telefon 509 9885.

Kes ei tahaks olla
lopsaka aia omanik?
Võib juhtuda aga,
et internetist leitu ja
tuttavalt kuuldu ei
pruugi olla kõige õigem
nõu. Mis on tõsi ja mis
mitte? Rannamõisa
aiasalongi juhataja Eda
Läti toob selgust.

HARKU VALLA TEATAJA

Pärast oksa lõikamist või saagimist tuleb "haavatud" pind värvida või lakkida.

On olemas spetsiaalsed peitsid ja vahad, mida suuremate (alates D = 1 cm) lõikepindade katmiseks kasutatakse. Alla 1 cm suuruseid lõikepindu pole vaja katta. Katmine on vajalik, et seenhaigustesse nakatumist vähendada ja vältida.

Orgaanilised väetised on ohutumad kui sünteetilised ja neid võib kasutada, palju hing ihkab.

Mis liast, pole kunagi kasulik – toimima peaks ikka normi järgi ja arvestades konkreetse taime vajadusi. Kui väetis on orgaaniliselt mahekasvatustes kogutud ja saadud, on see ka orgaaniliselt puhas. Kuid orgaaniline väetis on küllaltki tugev, näiteks hobukompost, kanakakagraanulid ja veisekompost – neid tuleks samuti mõõdu- tunda kasutada. Värskel sõnnikul on soovitatav lasta aastake seista, alles siis kasutada. Kui muud võimalust ei ole, siis kõigepealt pange kiht sõnnikut auku, seejärel 5–10 cm paksune kiht mulda vahele ja alles siis võiks taime istutada. Kõige leebem oma toime poolest on taimne kodune kompostmuld. Kuid koostise poolest võib ka see igasuguseid muid aineid sisaldada, näiteks kui komposti on sattunud keemiliselt töödeldud umbrohtu. Ohutui- maks (ainete sisalduse poolest) võib siiski pidada mahe- tootmisel kasvatatud taime- dest ja sõnnikust saadavat komposti.

Kui kastate taimi keskpäeval, teeb ere päike lehtedega üks null, sest veetilgad toimivad luubina ja lehed kõrbevad.

Õige! Ere keskpäevane või varakevadine päike toimib lehtede-okastele luubina. Taimi tuleb kasta ikkagi mulla pin- nalt – seal on nende juurestik, mille kaudu taim vett omastab. Kastke pigem hommikul või õhtul, siis jõuab taim enne palavat päeva end korralikult vett täis imada. Pealt kastmine võib soodustada ka seenhai- gustesse nakatumist ja nende levimist, kui vesi jääb lehtedele kauemaks pidama. Samuti võib külm vesi lehtedele tekitada

Müüt või tõde?

Kastke pigem hommikul või õhtul, siis jõuab taim enne palavat päeva end korralikult vett täis imada. / Foto: erakogu

palaval päeval kerge šoki, mille tõttu võivad need lonti vajuda.

Põõsa istutamisel jälgige, et auk oleks kaks korda sama lai ja kaks korda sama sügav, kui on juurepall.

See on hea nõuanne, ent kõik oleneb taimest, tema suu- rusest ja kasvupinnasest. Kui on väga liivane-kivine pinnas ja taim vajab rammusat-mul- last kasvukeskkonda, on selline istutusauk täiesti õigustatud. Sama kehtib rododendronitele ja teistele hapulembestele tai- medele, kes tahavad happelist kasvumulda, mida tavaliselt koduaias ei ole. Samuti on alati esmase istutamisega soovitatav luua paremad kasvutingimu- sed, et taimed saaksid kohe alguses hea kasvuhoo sisse. Järgnev hoolitsus on alati sel- lisel juhul lihtsam ja lõpptule- mus parem.

Istutage alati kõrvuti kaks marja- pöösast ja viljapuud.

Kehtib enamiku viljapuude kohta, mille sort vajab tolmu- andjat, et tekiks viljad. On ka selliseid sorte, mis saavad üksinda hakkama, kuid alati suurendab ka sellistel sortidel teine sort kõrval viljade hulka. Sõstarde ja tikrite puhul ei ole see oluline.

Pärast jaanipäeva ei saa enam istutada.

Istutada võib igal ajal, eriti taimi, mida müüakse potis- konteineris. Ka mullapalliga taimi. Sellistel taimedel on kogu juurestik kaasas ja taim saab kergesti juurduma-kas- vama hakata. Ümberistuta- mist oleks hea teha kevadel. Ümberistutamisega kaasneb alati osaline juurestiku kaotus ja kevadel ümber istutatud taimele jääb sellisel juhul meie kliimas pikem kosumise ja korraliku kasvamise periood.

Paljasjuurseid taimi (ilma mullapallita või konteinerita taimed) istutatakse varakeva- del enne lehtimist ning hilissü- gisel pärast lehtede langemist ja kasvu peatumist. Alati on oluline korralik istutamine ja hea järelhooldus – kastmine!

Taimi tuleb korralikult väetada igal aastal.

Oleneb taimest ja kasvutin- gimustest. Kui taim on tugev, elujõuline ja näeb ilus välja, pole igal aastal tingimata väe- tada vaja. Peamine ja kõige olu- lisem – et taim oleks piisavalt ja hästi kastetud. See kehtib eriti okaspuude puhul. Samas, muru, õitsvad ilupuud-pöösad, püsililled, roosid, viljapuud- marjapöösad vajavad kindlasti korra väetamist – kevadel. Soovitatav on see isegi teist korda sügisel (augustis, mitte palju hiljem) ette võtta, taga- maks korralik talvitumine ja et oleks head varud öiepungade moodustamiseks. Suvelilli ja amplitaimi tuleks väetada 2–4 korda kuus (olenevalt taime ja istutusnõu suurusest), et tagada rikkalik ja pikaajaline õitsemine.

Taimi, mis kannatavad kuuma, ei pea kastma.

Kuna iga taim vajab elutege- vuseks vett, on kastmine ikkagi vajalik, kuid tuleb vaadata, et veekogus oleks taimel sobilik. Kastmiseks vajalikku kuldset normi olemas ei ole, kõik sõltub taimeliigist, suurusest ja vanusest, ilmastikutingimus- test, aastaajast, kasvukohast ja mullastikutingimustest. Mulda tuleks katsuda – kui see on niiske, võiks pigem mitte kasta. Üks reegel, mille võib siiski anda, on järgmine: kastke pi- gem harvem, aga põhjalikult. Ja enamikule taimedest sobib põhimõte: muld olgu pigem natuke kuivem kui liiga märg.

Kui puistata taime ümber kohvi- puru, loote soodsa pH-taseme taimedele, mis vajavad happelist pinnast. Või soodat, banaani- koori jms.

Toiduaineid ja -jääke on rahvatarkusena ikka taimede juures kasutatud. Need sisal- davad mineraalaineid ja osal on ka mulla happesust tõstev või alandav toime. Õigesti ka- sutatuna saab neid aianduses lühiajaliselt rakendada küll. Alati tuleb endale aga selgeks teha, milliseid aineid konk- reetne lisand sisaldab. Selline väetamine jääb pikaajaliselt natuke ühekülseks, sest kõiki vajalikke aineid need ei sisalda. Samas on pakendatud väetiste (olgu need siis orgaanilised või mineraalväetised) tootjad teinud ära suure töö, et koos- tada just õiges vahekorras ja vajalike aineid sisaldavaid väetisesegusid. Just selliseid, mida konkreetne taim oma edukaks elutegevuseks vajab. Nii nagu inimesele, on ka tai- mele väga tähtis, et mineraa- lide ja toitainete vahekord lisandites oleks õige, et kõike oleks parasjagu.

Värskest istutatud noor puu vajab korralikku toetamist – aiakest ja nõõridega sidumist.

Kui taim on lühike, kuni 100–120 cm, ja tugeva tüvega, siis üldjuhul ta toetamist ei vaja. Erandiks on väga tuuli- sed kasvukohad – siin võiks toetamist kaaluda. Toetata- se istutuspostidega ja postid peaksid olema piisavalt jäme- dad ning pikad. Toetatakse üldjuhul kahe-kolme postiga, mis kinnitatakse selleks sobiva nõõri, lindi või klambritega. Kõrgete ja ka peenikeste tü- vedega puude toetamine on vajalik. See tagab ilusa sirge puutüve, hoiab ära võimaliku murdumise ja laseb taimel rahulikult juurduda.

LÜHIUUDISED

Alates sügisest vabastus jäätmeveost

Kui teile kuuluval kinnistul on olemas kehtiv talvine vabas- tus kuni suveni ja soovite ka sügisest uut vabastust, tuleb esitada jäätmeveost vabastuse avaldus alates 01.08.2019 e-posti aadressile harku@harku.ee.

Vastavalt Harku valla jäätmehoolduseeskirja § 26 lg-le 3 kontrollib vallavalitsuse arendus- ja haldusosakond taot- luses esitatud põhjenduste õigust ning kinnistut kohapeal olemaks veendunud, et kinnistul ei elata või et kinnistut ei kasutata. Vabastus vormistatakse korraga üheks talviseks perioodiks.

Lisainfo ja tingimused on kättesaadavad veebiaadres- sil www.bit.ly/VJV2019 ning heakorraspetsialisti e-posti aadressil Brigita.Perm@harku.ee või telefonil 600 3866. (Brigita Perm, heakorraspetsialist)

Murastes saab teha sularaha sissemakseid

Alates 21. maist avas Coop Pank sissemaksete teenuse Muraste Konsumi kassades.

Teenust saavad kasutada ainult Coop Panga era- ja ärikliendid, sest sularaha kantakse kliendi Coop Pangas asuvale arveldusarvele. Coop Panga erakliendid saavad arvele panna kuni 1000 eurot päevas ja 2000 eurot kuus. Panga ärikliendid saavad kontole kanda kuni 1000 eurot päevas ja 10 000 eurot kuus. Raha jõuab arvele hetkega ja on kohe kasutatav. Arvele saab panna ka münte.

Coop Panga arvelduspaketiga liitunud klientidele on teenus tasuta. Teistele Coop Panga klientidele kehtib teenustasu 2 eurot + 0,5% sissemakstavast summast. Teiste pankade kliendid, kes soovivad teenust kasutada, peavad avama arvelduskonto Coop Pangas ja tellima pangakaardi.

Lisainfo: www.coop.ee/sula (Karin Netz, Coop Pank AS)

Vääna-Jõesuu ranna külastajatele

1. juunist kuni 31. augustini kell 10.00–20.00 on Vääna-Jõesuu külas Luige tee 9 ja Rannaparkla kinnistul ning Rannasüdame tee parklas parkimine tasuta. Samuti ei ole samal vahemikul lubatud võtta randa kaasa lemmik- loomi.

Parkimistasu määr iga alustatud parkimisminuti kohta on 0,04 eurot, ühe päeva maksumus on 5 eurot. Esime- sed 15 minutit on parkimine tasuta. Sõiduki parkimistasu maksmiseks on võimalik kasutada mobiilse parkimise rakendust.

Parkimistasust on vabastatud liikumispuudega juhid ja liikumispuudega või pimedat inimest teenindava sõiduki juhid vormikohase parkimiskaardi olemasolul. Samuti on parkimistasu maksmisest vabastatud kahe rattalised mootorsõidukid.

Parkimistasu maksmata jätmise, tasutud parkimisaja ületamise või tasulise parkimise õigust tõendava doku- menti mittenõuetekohase täitmise või paigaldamise korral määrab parkimiskontrolör viivistasu, mille määr on 20 eurot ööpäevas. (Harku vallavalitsus)

Teatage ohtlikust kaevust või varingust

Ettevaatust! / Foto: Liina Rüütel

infotelefonil 1345, nutitelefonil "Anna teada" rakendust kasutades või e-kirjaga harku@harku.ee.

Ohtliku rajatise avastanud inimesel tuleks esmalt ohuala kättesaadavate vahenditega märgistada või pii- rata. Pöördumisel palume esitada võimalikult täpse info rajatise asukoha ja tüübi (nt kaaneta või katkise luugiga kaev, maa-alune mahuti, varing vms) kohta ning objekti suurust hinnata aitavad parameetrid (ava või augu süga- vus ja läbimõõt). Teataja kontaktandmed on abiks juhul, kui hiljem tekib raskusi rajatise leidmisega. Vallavalitsus vaatab üle ja kohustab rajatise omanikku ohu kõrval- dama. Märkame ja hoolime koos! (Harku Valla Teataja)

Sinu enda või naabri
aed väärib kiidusõnu?

Kooli, lasteaia või
mõne ettevõtte
haljastus paitab silma?

Esita tunnustust väärt aed heakorrakonkursile

HARKU VALLA KAUNIS KODU 2019!

Väärilised
auhinna!

Konkursile võivad oma eramu, korteriühistu, kooli, lasteaia või ettevõtte aia esitada kõik valla kinnistuomanikud; iga vallakodanik võib konkursile esitada ka naaberaiad või teisi vallas asuvaid kauneid aedu. Anna osalemissoovist teada või esita soovitus kuni 31.07.2019 e-posti aadressile Brigita.Perm@harku.ee, info@harku.ee või telefonil 600 3866. Lisainfo: www.harku.ee/heakord

MEELESPEA

Hoidke oma vara ja liigelge turvaliselt!

RENÉ UUSTALU

Piirkonnapolitseinik

1 Kodust lahkudes sulgege uksed, väravad ja jälgige, et hoovi ei jääks vedeleva väärtuslikke asju. Jalgrattad, muruniidukid või muu selline on varastele hea saak. Tõstke esemed kuhugi lukustatud ruumi silme alt ära. Kui naabritega on head suhted, oleks hea, kui annaksite ka neile infot, et lähete mõneks ajaks kodust minema, et nad saaksid teie elamisel silma peal hoida.

2 Lisaks on oluline oma vara eest hoolt kanda ka väljaspool kodu. Kahjuks võib tihti märgata, et kaupluste juures olevad jalgrattad on jäetud lukustamata, see aga teeb nende ära viimise üliiltsaks. Igal aastal varastatakse nii mõnigi hooletult jäetud jalgratas.

3 Kui olete sõiduauto ära parkinud ja lahkute, veenduge, et te pole jättnud nähtavale kohale väärtuslikke esemeid. Isegi tavaline tühi kilekott võib pikanäpumeestes tekitada huvi, mis selle sees on, ja tagajärjeks võib olla katkine aknaklaas.

4 Suvisel ajal on palju igasuguseid üritusi ja vähese riituse tõttu on oma asju üsna raske kuhugi panna, eriti nii, et neid ei oleks kerge kätte saada. Soovitatav on näiteks telefon ja rahakott pista suletavasse taskusse, eriti hea, kui see on põuetasku. Pükste tagataskust kipuvad asjad niisamagi välja kukkuma ja kaduma. Seltskonnaga randa minnes oleks hea, kui üks jääks asju valvama, kuni teised ujuvad.

5 Mootorsõiduki või rattaga sõites pidage kinni liiklusreeglitest. Arvestage, et suvisel ajal on terve päeva jooksul rohkem lapsi ringi jooksmas ja rattaga sõitmas. Lapsevanemad võiksid neile üle rääkida ka põhilised liiklusreeglid, näiteks teede ületamine ülekäigurajal ja -kohas.

6 Kontrollige, kas teie ja teie lähikondlaste rattad ning kiivrid on korras ja neile ka parajad.

7 Olge kergliiklusteel tähelepanelik ja käituge vastavalt reeglitele, kuna nendel teedel on teisigi liiklejaid, kes jalutavad, jooksevad, sõidavad rulluisude, rattaga jne. Siinjuures ei saa ka unustada, et jalgratturitel on kohustus jalakäijatest mööduda jalakäija kiirusel, et see oleks turvaline. Lähenedes tuleks endast aegsasti ka signaalkellaga märku anda. Liiklema peab tee paremal pool, et ka vastutulijatel oleks ruumi.

Kui näete kahtlast tegevust, teavitage sellest politseid hädaabinumbri 112.

Selleks, et jaanid ja saabuv suvi mööduks turvaliselt, kutsub Päästamet inimesi üles käituma vastutustundlikult – tegema ohutult lõket ja kandma veekogule minnes päästevesti.

REILI KULL

Põhja päästkeskuse ennetusbüroo juhataja

Jaanipäev on eestlaste jaoks püha, kus ollakse väljas, metsas, tehakse lõket ja minnakse veekogudele.

Tänavune soe ja kuiv kevad on peale Eesti muutunud tuleohtlikuks näiteks ka Rootsi ja Norra metsad, mis on põhjamaade kohta juhtunud tava-päratult vara. Alates 6. aprillist kehtib Eestis tuleohtlik aeg. Tuleohtlikul ajal võib looduses tuld teha ainult selleks ette nähtud kohtades. Lõkke tegemisel nii metsas, maastikul kui ka koduaias tuleb järgida tuleohutusnõudeid, sest suure tuulega lendu minev säde võib osutuda moel või teisel saatuslikuks. Siinjuures oleme koostanud lihtsa lõkketegemise meelespea:

- lõkkekoht peab olema hoonetest ohutus kauguses, sest lendu läinud sädemed võivad hoonet süüdata;
- enne kui lõket teete, veenduge, et lõkkekohas ei oleks talvunes loomi või linde, näiteks siil või hiir;
- alla meetrise läbimõõduga lõke peab olema hoonest vähemalt 8 m kaugusel;
- lõke läbimõõduga üle 1 m peab olema hoonest 15 m kaugusel;
- lõket tuleb valvata ja hoida selle läheduses kustutusvahendid, näiteks 10-liitrist ämbrit veega, 6 kg tulekustutit;
- lõkkekohale ümbrus tuleb puhastada kuivanud taimedest, okstest ja muust põlevast materjalist;

Ohutut suve!

Ärge unustage end palli mängima – hoidke sõpradel ja lähedastel silm peal. / Foto: Liina Rüütel

- lõke tuleb piirata kivide või pinnasevalliga;
- lõket tohib teha vaid siis, kui tuule kiirus on alla 5,4 m/s (nõrk tuul);
- lõkkel tuleb inimese valvsa pilgu all lasta täielikult ära põleda või see kustutada;
- grillimiseks on parem valida mõni muu koht kui kortermaja rõdu. Päästjatele pole võõrad juhused, kus väljakutse on saadud rõdu grillipeolt alguse saanud tulekahjule.

Avalikud lõkkekohad

Metsas liikujatel on lõkke tegemisel ja grillimisel soovitatav kasutada riigimetsa majandamise keskuse lõkkekohti, mis on leitavad www.rm.ee. Infot avalike lõkkekohtade ja grillimisplatside kohta saab ka kohalikust omavalitsusest. Lõkke tegemise, grillimise ja muude tuleohutusküsimustega võib pöörduda päästeala infotelefoni 1524 poole.

Peale tuleohutusnõuete on

oluline meeles pidada ka seda, et lõkkes tohib põletada ainult kuiva puitu, oksa, immutamata puitu, kiletamata pappi ja paberit ning muud töötlemata materjali. Kindlasti ei tohi lõkkesse visata mööblit, immutatud või värvitud puitu, vanu rehve, plasti või riideid, kuna nende põlemisest eralduvad õhku kahjulikud saasteained ning tegemist on nii inimese kui ka looduse mürgitamisega.

Veeohutus

Lisaks on soojade ja ilusate ilmade saabumisega oluline rääkida veeohutusest.

Veekogu ääres viibides hoidke oma sõpradel ja lähedastel silm peal ning ärge laske neid purjus peaga vette. Alkoholi mõjul kaob ohutunne ja sellises olukorras minnakse tihti end veekogusse värskendama, ujuma või oma võimeid proovile panema. Alkoholi tarvitanud inimest võivad tabada koordinatsioonihäired, ta ei tun-

neta veetemperatuuri ning ta kipub oma ujumisoskust üle hindama.

Olenemata ujumisoskusest, soost või vanusest, tuleb vee-sõidukis alati kanda pääste-vesti. Hoolitsege, et päästevesti oleks ka teie kaaslastel. Veesõidukiõnnetused juhtuvad pea-aegu alati ootamatult ja paadis päästevesti kandmine peaks olema sama loomulik kui autos turvavöö kinnitamine.

Tänavune Päästeameti veeohutussõnum on suunatud eakatele, sest ka tšempionid väsivad. Vanusega kaasnevad ter- viseriskid – 2018. aastal olid üle poole uppunutest eakad.

Rääkige eaka lähedasega ja tuletage talle meelde et:

- ta arvestaks oma võimetega;
- arvestaks oma krooniliste haiguste jm terviseriskidega;
- võtaks arvesse ravimite kõrvalmõjusid.

Statistika ei halasta – möödunud aastal uppus Eestis 43 inimest, neist 13 juulikuus.

MEIE VALLA KÜLAD TÄHISTAVAD JAANIPÄEVA JA VÕIDUPÜHA!

TÜRISALU KÜLA JAANIPIDUSTUSED

15. juunil algusega kell 18.00
Türisalu külaplatsil (Otitooma tee 32)

Alustame kell 18.00 seltskonnamängudega noortele ja vanadele. Külapeo meeleolu loob elav muusika lõõtspilli saatel. Kell 20.00 süütame jaanilõkke ja tantsime klassikalisi jaanitantse kitarri saatel ning alates kell 22.00 jaanidiskol. Pidustused lõpevad kell 2.00.

Türisalu Külaselts MTÜ

6. HARKUJÄRVE JAANITULI JA MÄNGUD "KAINE JAAN"

23. juunil algusega kell 17.00
Harkujärve laululaval

- Koguneme kell 17.00 kirikus ja liigume
- edasi lippudega rongkäigus lõkkeplatsile.
- Laulud ja tantsud saavad läbi kell 20.00 ja siis võivad soovijad minna edasi mõnele suuremale peole.

Harkujärve Kiriku
Taastamise Selts MTÜ

MURASTE KÜLA JAANITULI

23. juunil algusega kell 19.00
Muraste paeplatsil

- Traditsiooniline Muraste jaanituli tuleb taas!
- Eestimaa suve lühimat ööd valgustab suur, võidutulest kell 20.00 süüdatud jaanilõke;
- jaanitule ümber on ruumi mängudeks, tantsuks ja lauluks. Võistleme saunaviha ja lillepärja meisterdamises. Võtke kaasa piknikukorv, kohapeal on saadaval grillvorstid ja pannkoogid.

- Võta kaasa latern või tõrvik, et viia Aegviidust, Harju maakaitsepäevalt vallavanem
- Erik Sandla toodud võidutuli ka koju!

Muraste Külaselts MTÜ

Harku valla jaanituled ootavad!

Ei, juttu ei tule kuulsast Eesti koondislasest Konstantin Vassiljevist, vaid ühest teisest Kostjast, kes peab oma nimekaimu Vassiljevile lemmikkaasmängijaks ning kellega kunagi Tallinna FC Levadia eest suuri tegusid tehti.

ELIZABETH ELŠTEIN
LIINA MITMAN
ANNE-GRETH LIPP

Pole vist ühtegi Eesti jalgpallihuvilist, kes ei teaks sellist nime nagu Konstantin Nahk (44). Ta on Ilmandu küla mees, kes alustas oma jalgpalluriteed isa Vladimiri eeskujul juba 40 aastat tagasi.

Sellesse vahemikku on mah-
tunud 444 mängu Eesti kõr-
geimal tasandil Meistriliigas ja
Premiumi liigas: 143 väravat,
seitse Eesti meistritiitlit, kaks
parima väravalööja tiitlit ja
üks aasta mängija tiitel.

Oma klubikarjääri jooksul

Kostja riputab jalgpalli- saapad lõplikult varna

Aitäh, Kostja! / Foto: Mihkel Naukas

võitudele paljude Euroopa suurte klubide üle. Mees, kes lõi Belgradi Red Starile Kadrioru staadionil värava poole väljaku pealt. Mees, kes A. Le Coq Arenal hirmutas oma karistuslöökidega ka kuulsa Inglise klubi Newcastle United väravat.

Mitte keegi ei uskunud, et Levadia võiks võita Hollandi klubi Twente Enschedet, aga tänu Konstantini imelisele karistuslöögile nad tegid seda!

Tõeline legend

Nüüd on mees, kes on viimased poolteist hooaega tulnud appi oma kodukoha klubile JK Tabasalu, otsustanud jalgpallisaapad lõplikult varna riputada.

Tõsi, jäävad ju kõikvõimalikud veteranide mängud ja võistlused, aga suure jalgpalliga saab see ülipikk jalgpallurikarjäär läbi Tabasalu Arenal 15. juunil kell 19.00 algavas

esiliiga B kohtumises JK Tabasalu – Vändra JK Vaprus.

Tabasalu on Konstantini jaoks eriline mängupaik juba seetõttu, et siin sai ta võimaluse mängida klubi esindusmeeskonnaga eest koos oma 16-aastase poja Alaniga. Isa ja poeg liigamängus korraga platsil – sellist pilti ei näe kindlasti iga päev.

Kogenud jalgpallur ütleb selle peale ise, et ta ei uskunud, et kunagi selline võimalus avaneb, aga ta on õnnelik, et nii juhtus, ning aega Tabasalu klubis jääb ta meenutama ainult positiivsete tunnetega.

Kõigil on võimalus näha seda suurt hetke, kui isa ja poeg veel kord koos jalgpalliväljakul oma klubi värve kaitsevad. Legend annab tulevikulootusele teatepulga üle.

Tulge 15. juunil staadionile ja saage osa ühest erilist emotsionaalsest jalgpalli-õhtust!

Tabasalu Ühisgümnaasiumis õpivad Eesti parimad triatloninoored

Eesti Koolispordi Liidu egiidi all toimuv Tabasalu Basseinitriatlon toimus sel aastal 12. mail Tabasalus. Osa võttis poolsada noort 30 koolist.

KRISTA SAVITSCH
Tabasalu Ühisgümnaasium

Võistkondlikus arvestuses võitis ülekaalukalt Tabasalu Ühisgümnaasiumi võistkond (340 punkti) Haabneeme Kooli (187 punkti) ja Tallinna Mustamäe Gümnaasiumi (145 punkti) ees. Tabasalu kooli eest olid oma panust andmas Nora Lehtme, Marie Rõõmussaar, Carl Kenneth Kolberg, Hanna-Liisa Värik, Gert Martin Savitsch, Grete Maria Savitsch, Kaspar

Aitäh treeneritele, õpetajatele ja võistlejatele! / Foto: erakogu

Lepp ja Sander Lilleväli.

Individaalses arvestuses saavutasid Tabasalu koolinoor-
test 1. koha oma vanusegrup-
pides Nora Lehtme (1.–3. kl),
Grete Maria Savitsch (8.–9. kl)
ja Kaspar Lepp (8.–9. kl). 3.
koha saavutasid Marie Rõõ-

mussaar (1.–3. kl), Hanna-
Liisa Värik (6.–7. kl) ja Gert
Martin Savitsch (6.–7. kl).

Esikoha saavutasid veel
Katre Meriloo Rakvere Güm-
naasiumist, Ralf Markus Laiva
Pelgulinna Gümnaasiumist,
Gregor Rasva Kiili Gümnaa-

siumist, Getrin Raudsepp Väike-Maarja Gümnaasiumist, Etriin Etverk Rakvere Põhikoolist, Karl Vilson Laagri Koolist ja Erik Mäesepp Tartu Karlova Koolist. Kiidusõnad treeneritele ja kehalise kasvatuse õpetajatele!

Võidukarikas ja diplom jäävad kaunistama Tabasalu kooli karikakappi. Kohalik ettevõtte Pitsastudio pani välja preemia parimale koolile ja pakkus võitjatele pidusöömaega.

Täname sponsoreid ja toetajaid: Harku vallavalitsus, Strantum, Veski Mati, Maiasmokk, Warren Safety, Sakala Tööstusautomaatika, Tarplani Kaubandus, Kadarbiku, Prolexplast, E-Betonelement, Pitsastudio, Hawaii Express, Velospets, Tabasalu Koolituskeskus, Osvald Catering, Ger-
mund, Eesti Koolispordi Liit.

Meie vald

Rubriik tutvustab kord kuus Harku valla vaatamisväärsusi, loodust, allasutusi, põnevaid projekte ja fakte ajaloos.

Tähelepanuväärne Silmaallikas

Mai alguses külastas MTÜ Põline Pere hiireis Keila kihelkonna põliseid looduslikke pühapaiku. Harku vald on pühade hiite, kivide ja allikate poolest rikas, seega tegime siin mitu peatust.

Allikas on tuhandete aastate jooksul voolinud sügava voolusängi. / Foto: Liisa Kaasik

AHTO KAASIK
Pühapaikade uurija

Käisime Humala küla Ristiallikal ja pühal kivil, Türisalu panga rüüstatud hiiepaigas, Muraste kaunis hiiemetsas, Rannamõisa Taari allikal ning Tabasalu Kallaste panga all asuval Silmaallikal. Looduslikud pühapaigad on meie vanimad kaitsealad ja väepaigad.

Allikatel käimine ja sealt tervisevee toomine on veel tuttav paljudele. Põlvede jooksul ammutatud kogemused on aidanud esivanematel leida tuhandete allikate seast just need, mis on tervendanud silmi, nahahaigusi, luuvalu jms.

Rohkesti terviseallikaid leidub pankade ja kallaste all. Harku valla läänepiirist alates on teada Keila-Joa Silmaallikas, Viti Proomu allikas, Suurupi Silmaallikas, Muraste terviseallikas, Rannamõisa Taari allikas, Rannamõisa Liivalaskme Silmavee allikas ning Tabasalu Silmaallikas. Loodusliku vormi poolest on neist tähelepanuväärseim just viimane. Kui sammuda Tabasalu Looduspargi teel looduspargi suurtest väravatest läbi, kõndida rada mööda panga servani ja trepist alla, avaneb vasakul sügav kuristik. Allikas on voolinud seal tuhandete aastate jooksul sügava voolusängi. Allikas on uuristanud panga alla koopa, immitseb paeklibu vahelt välja ning kogub allavoolu mere poole liikudes aina jõudu. Paiga muudab eriliseks veel see, et allika juures lõpeb kiiluna Kallaste pangaalune pank, millel asus varem Lucca suvemõis. Kusagil Silmaallika naabruses kaldal on hiiekoht. 1850. aasta paiku raiuti seal maha vana hiietamm.

Paraku ei ole seni õnnestunud leida pärimusi, mis kõneleksid otseselt Silmaallika tervistavatest omadustest, pühadusest või nimest. Vanemad põliselanikud teavad seda ikka vaid Allika nime all. Silmaallika nime pole õnnestunud seni leida ka vanematelt kaartidelt. Selline nimi jõudis põhikaardile alles mõni aasta tagasi.

Keila kihelkonna põliseid looduslikke pühapaiku on seni vähe uuritud. Seetõttu on lugejatele palve. Kui teil on vanemaid andmeid siinsete pühapaikadega seotud pärimuste, tavade, ajaloo jms kohta, kirjutage sellest mulle: ahto@hiis.ee. Pühapaikade tähtsusest, pärandist ja tavadest saab lugeda raamatutest “Pühapaikade teejuht” ning “Põlised pühapaigad”. Paikadega tutvumiseks teeb MTÜ Põline Pere ka hiieretki, mille kohta leiab teavet siit: www.facebook.com/polinepere.

Ärge jääge hiljaks – tulge sõeluuringule!

AVE JÜRIÖÖ
Eesti Haigekassa

Tuletame meelde, et varajases staadiumis avastatud rinnavähk on ravitav. See on põhjus, miks tuleb end regulaarselt kontrollida ja alati sõeluuringus osaleda.

Eestis kutsutakse rinnavähi sõeluuringule ravikindlustatud naised vanuses 50–69 eluaastat iga kahe aasta järel. 2019. aastal kutsutakse rinnavähi sõeluuringule naised sünniaastatega 1951, 1952, 1957, 1959, 1961, 1963, 1965, 1967 ja 1969. Kutsed sõeluuringule saadetakse rahvastikuregistris märgitud aadressile ja elektrooniliselt patsiendiportaali www.digilugu.ee saatekirjade lahtrisse.

Selleks, et ennetada sümptomite teket ja kasvaja levimist organismis, tuleks käia regulaarselt kontrollis. Seda enam, et rinnavähk on haigus, mida on võimalik varakult avastades

ravida, võimaldades vajadusel kasutada rinda säästvaid ravi- ja operatsioonimeetodeid.

Sõeluuringu käigus kasutatakse rinnaäärme radioloogilist uuringut ehk mammograafiat. Mammograafiauring tähendab, et rindadest tehakse röntgenülesvõtted. Uuringul osaleja juhatatakse aparaadi juurde, kus uuringut läbi viiv radioloog asetab rinnad kordamööda kahe lameda plaadi vahele ja teeb pildid kummastki rinnast.

Uuringupäeval soovitage kohale minna varem ja võtta kaasa isikut tõendav dokument. Uuringul tuleb end vööni lahti riietada, seega valige rõivastus, mis on mugav. Sel päeval ei ole hea kasutada deodoranti, kehapuudrit ega -kreemi, sest need võivad mõjutada röntgenipildi kvaliteeti. Naised, kelle menstruaaltsükkel muudab rinnad tundlikuks, võiksid minna uuringule tsükli 5.–15. päeval, sest siis on rinnad vähem hellad.

Ravikindlustatute sõeluuringu eest tasub Eesti Haigekassa.

Mammograafiabuss on 10.–28. juunini Keilas (Keila Tervisekeskus, Paldiski mnt 17). Registreerige telefonil 627 4470.

KÜLAELU

Sel suvel astume sammukese välja oma kodu-uksest ja näitame, miks on just kodukant kõige parem paik, kus elada, ehk 14.-21. juulini toimub esimene Harku valla avatud külade nädal. Nädalat rahastatakse osaliselt valla eelarvest.

Ajaloolised kübarad ja moodsad discgolf'i kettad

Meie vallas on nii sajandite- kui ka paarikümne aasta vanuseid külasid. Igapähe neist on oma traditsioonid, sammaldunud rajad ja väljakutsed.

MIHKEL JÜRISSE

MTÜ Alasniidu Selts

Alasniidu – 17. juulil

Alasniidu küla on välja kasvanud kõrval asuvast ajaloolisest Harku külast. 1999. aastal kogunes viis perekonda ja otsustas, et päritud maaomandi põllumaana hoidmisel pole perspektiivi. Sealt edasi on küla kasvanud. 2007. aastal loodi MTÜ Alasniidu Selts, et üheskoos luua parem ja turvalisem elukeskkond, korraldada seltsielu ja ühisüritusi, edendada sportlikke tegevusi ja luua vaba aja veetmise võimalusi.

Lootes tabada külade nädala vibratsioone, küpses Alasniidu külaseltsi aktiivsetel kettagolfihuvilistel plaan minna ise külla ja kutsuda teisi. Külade nädalat siduva keske elemendina kohtume külade ja asulate keskpörandal Murastes, kus toimub turniir "Külade karikas". Igast külast võiks osa võtta mitu mängijat ja iga küla kolme parima tulemused liidetakse. Oluline on elupaik Harku valla piires – kõigele muule me tähelepanu ei pööra.

Tund enne võistluse algust pakub Discre DGK (ehk needsamad Alasniidu discgolf'arid) sissevaadet mängu maailma. Karikavõistluse juhendiga saab tutvuda portaalis www.discgolfmetrix.com (otsi "Harku valla külade karikas"). Seal toimub ka võistlusele registreerimine ja hilisem tulemuste fikseerimine ning arvestus.

Lisainfo: Mihkel Jürissi telefonil 506 2700

KAJA RASMANN

Kumna kultuuri- ja perenaine

Kumna – 12. juulil

Elu Kumna külas on hea ja turvaline, on loodust ja linnulaulu, metskitsi ja rebaseid. Lapsed saavad õues mängida, puu otsa ronida, rattaga sõita ... Üleaedseid on sõbrad. Paljude töökohad asuvad kodukülas. Vanaduspõlveski tahaks elada ilusas kolme mõisaga külas ja jõudumööda aiamaal nokitseda. Oleme võtnud eesmärgiks mõelda loodussäästlikult, hoida oma küla ja kodukohta ning hoolida üksteisest.

Nagu mitmed teisedki valla külad, pole tegemist päris maakoha, aga ka mitte linnaga. See paradoks on kütkestav. Kumna on küla, kus sünnitakse, kust lahutatakse ja ringiga jälle tagasi jõutakse. Praegu ongi küla noorenemas ja kasvamas. Seetõttu on väga hinnatud kergliiklustee ja tasapisi hakatakse ehitama mänguväljakut. Tulevikuunistustes lisandub Kumnasse ka tänavavalgustus ja väljõusaal.

Külapäeva raames avab ukse Metsaküla Piim, Kumna kultuuri- ja perenaine toimuvad laste töötoad, küla keskel aga zumba-treening. Raivo Kalve tutvustab mõisa, mõisaaias saab mekkida putru-piima.

Pärastlõunal, kell 14.00 toimub Toomas Anni kontsert ja enne päikeseloojangut, kell 20.00 on laval Marek Sadam ja Tõnu Laikre. Kutsume ka külastajaid üles ajastutruudusele – kasutage võimalust kanda kübarat ja kleiti.

Selles loos läheme tagasi kaugesse 1951. aastasse, aega, mil kõik eestimeelsuse ja Eesti sümboolikaga seonduv oli rangelt keelatud.

Isiklikust varast oli saanud ühisomand ja rahvas oli suure hirmu all. Inimesed elasid tohutult puuduses ja nälja piiril.

Vanaema jutustuse põhjal
KRISTIINA ADAMSON

Minu ema oli toona nelja-aastane, lapseast on pärit ka paljud tema mälestused. Ta õppis tundma seda, et vanematel inimestel on omad saladused ja iga hetk on oodata "musti" mehi, kes käivad vilava pilguga ringi ja küsivad küsimusi.

Selle loo jutustas mulle nana ehk kasvavanaema, kes kasvatas mu ema pärast emaema surma. Nana oli Eesti Vabariigi aegse Kodumajanduskooli lõpetanud koduperenaine ja õppinud õmbleja. Õmblusmasin Singer oli keerulistel aegadel peidetud küüni heintesse ja toodi vahel öö varjus tagatupa, et teha vajalikke õmblustöid. Pärast õmblemist peideti masin hoolikalt jälle ära.

Varjule pandud asjadega juhtus vahel ka õnnetusi. Koi ja rooste leiavad alati ka varjatud asjad üles. Peidetud villasest kangast Eesti lipu

1951. aastal anti Suurupis Eesti lipule uus elu ...

Koi söödud villasest kleidist sai pere noorimale sinimustvalge kleit, mille kangast vaikselt põlvkonnad. / Joonistus: Helle Kares

sisse oligi üks koi hakanud pesa rajama. Mida teha, kuidas päästa seda, mis veel alles? Tulemas olid jõulud. Nana tõi välja oma õmblusmasina ja õmbles alles jäänud tervetest tükkidest plikatirtsule kleidi, et lipukangastele anda uus elu

ja luua mälestus möödunud aegadest.

Jõuluõhtul süüdati pimenavate ruloode varjus kuusel küünlad. Plikatirts keerutas helklevas küünlavalguses oma uues sinimustvalges kleidis, ootus ja rõõm südames. Keegi

Üleskutse: Eesti lipu lugu Harku vallas

4. juunil möödus 135 aastat Eesti sinimustvalge lipu sünnist. Selleks, et ajalugu säiliks, ootame hiljemalt 2. augustiks riigilipu ajaloo seonduvaid lugusid ja fotosid.

Meenutused võiks edastada e-posti aadressile lipulugu@harku.ee või tuua paberikandjal vallamajja (Kallaste tn 12, Tabasalu alevik).

Saabunud lugude paremiku saavad kõik tutvuda lähiaastatel valmiva Tui pargi lipuväljaku infotendil.

Lisainfo:
www.harku.ee/lipulugu

ei tohtinud teada, kust kohast oli tulnud kangas ...

Järelejäänud kangaribad pakiti kokku ja põletati lõõskavas ahjus. Mälestus sinimustvalgest jäi perekonna lukku, mida räägiti pereringis saladusena.

Nüüd on plikatirts juba ammu ema ja vanaema ning juba kolmekordne vanavanaema. Riigilipp on jätkuvalt meie peres püha, millest räägitakse suure austusega. Meie kodu lipumastis lehvib uhkelt sinist taevast, musta mullapinda ja valget tulevikulootust sümboliseeriv lipp.

Suurupi ülemine tuletorn on sinimustvalges rüüs

Eesti lipu 135. aastapäeva tähistamiseks kaunistab Suurupi ülemist tuletorni 50 meetri pikkune Eesti lipp.

TULETORNI PERE

MTÜ Suurupi Selts tellis Eesti Vabariik 100 tähistamiseks 50 meetri pikkuse Eesti lipu. Seni on lipp olnud lahti rullitud spaleeri kätte vahel Suurupi alumise tuletorni juures Harjumaa laste- ja

Külastage tuletorni ja tutvustage järeltulevatele põlvkondadele meie ajalugu. / Foto: Rene Mitt

noorte laulu- ning tantsupeo tule süütamisel, kuid nüüd, riigilipu aastapäeval, asetati selle kaunistama ajaloolist tuletorni.

Suurupi tuletorn oli ainus täis Eesti koosseisuline tuletorn Nõukogude Liidus Eesti Vabariigi taasloomise ajal. Majakaülem Peet Pajus kuulus ka Eesti Kodanike komiteesse ja osales Harku valla taasloomisel.

Tulge tutvuge meie valla, tuletornide ja osakesega koduriigi ajaloo!

Info: www.suurupiselts.ee

Uued vallakodanikud

Neljapäeval, 23. mail toimus Tabasalu Tibutare lasteaias Harku valla uutele ilmakodanikele mõeldud hõbekapidu. Peole olid kutsutud lapsed, kes on sündinud vahemikus juuli kuni september 2018. Fotod: Yulia Bogacheva

Vaadake meeleolukat galeriid www.flickr.com/HarkuVald/. / Fotod: Annika Haas

21. mai õhtupoolikul tõusis Tilgu sadamast suitsu ja kukkusid hülsid – Harku Rannikukaitse Üsikkompanii eestvedamisel ja koostöös teiste Kaitseliidu üksustega toimus sadamakaitseõppus.

HARKU VALLA TEATAJA

Esimest korda piirkonna kompanii eestvedamisel toimunud suurõppusega jäid korraldajad rahule. “Õppus oli igati edukas ja kõik püstitatud ülesanded sai Harku Rannikukaitse Üsikkompanii koostöös partneritega täidetud,” kinnitab üks õppuse juhtfigure, kompanii juhatase liige Priit Kesa. Õppusest võttis osa ligi 40 kompanii liiget, lisaks üksus Taktikaline Grupp (TAC) kohaliku kaitseliitlase Andrei Ambrose eestvedamisel. “Boo-

Eesmärgid said selleks korraks täidetud

nuseks ja suureks õpikogemuseks oli TAC-i (üksuse, kes treenib eriülesannete jaoks – toim) liikmete kaasamine. Sinna üksusesse kuuluvad meie kompanii ja Harju maleva liikmed. Lisaks kaasasime mereliste ülesannete täitmiseks kohalikud merepäästjad aluse ja skuutriga,” täiendab Kesa. Õppusel kaitseliitlasena osalenud vallavanem Erik Sandla jäi samuti toiminuga rahule. “On näha, et meie kompanii mehed on huvitatud koduriigi kaitsest ja mis peamine – iga viimane kui üks andis õppuse ajal maksimaalse tulemuse. Samuti pandi ühiselt alus ka erinevate kohalike organisatsioonide omavahelisele koostööle,” sõnab Sandla. Kesa toob samuti välja, et hea õppuse valem oli koostöö

omavahel, partnerite ja kogukonnaga. “On rõõmustav, et erinevate üksuste vahel oli mõistmine algusest peale, et ajame kõik “Eesti asja”. Praegu, loetud päevad hiljem, saame kinnitada, et see ei jää kindlasti meie viimaseks õppuseks või koostöökohaks, vaid plaanime igal järgneval aastal võtta ette mahukamad projektid,” ütleb Kesa. Ka vallavanem kinnitab, et õppusi peaks Harku vallas korraldama senisest enam, samuti võiks suurendada kaitseliitlaste arv. “Aastad on möödunud ja uus generatsioon on harjunud turvalise isamaa ning teadmise, et meid kaitstakse. Selleks, et see nii ka jääks, on aga oluline, et meie noored läheksid kaitseväge teenistusse ning liituksid vabatahtlikuna

Kaitseliiduga,” julgustab Sandla kõiki. Küsimusele, kas saabas ka pigistab, vastab Kesa muretuult, et iga õppuse eesmärk on treenida paremaks ning vältida villide tekkimist. Mõned kitsaskohad küll ilmsesid, kuid nende lahendamiseks teeb kompanii korrekture väljaõppes ja varustuses. “Kogu kompanii eest teen kumarduse meie koostööpartneritele: Tilgu SAR-ile, perele, kes pani meie õppusele õla alla, ja Harku vallale, kes on ettevõtmisega vahvalt kaasa tulnud. Täna ka kogukonda positiivse ja mõistva suhtumise eest. Uudistajadki käitusid korrektselt ja täitsid korraldusi,” tänab Kesa. Õppuse eesmärkidest saate lugeda 8. mai vallalehest.

HARKU VALLAVALITSUS TEATAB:

DETAILPLANEERINGU ESKIISLAHENDUSE TUTVUSTAMINE
27.06.2019 kell 17.00 toimub Harku vallamajas (Kallaste tn 12, Tabasalu alevik) Vääna-Jõesuu külas Nõmmerohu tee 8 ja Nõmmerohu tee 10 maaüksuste ning lähiala detailplaneeringu eskiislahenduse tutvustamine.
Detailplaneeringu eskiisiga saab eelnevalt tutvuda detailplaneeringute veebirakenduses või otselingil Kaart.harku.ee/DP/181004_261/avalik.

13.06.2019 kell 17.00 toimub Harku vallamajas (Kallaste tn 12, Tabasalu alevik) Tabasalu alevikus Peetri ja Peetripõllu maaüksuste ning lähiala detailplaneeringu eskiislahenduse tutvustamine.
Detailplaneeringu eskiisiga saab eelnevalt tutvuda detailplaneeringute veebirakenduses või otselingil Kaart.harku.ee/DP/150831_24/avalik.

ÜLDPLANEERINGUT MUUTVA DETAILPLANEERINGU ESKIISLAHENDUSE AVALIKU VÄLJAPANeku JA AVALIKU VÄLJAPANeku TULEMUSTE AVALIKU ARUTELU TEADE
Harku vallavolikogu 28.03.2019 otsusega nr 29 algatati Viti külas Aiba tee 12 (katastritunnus 19801:001:0192) maaüksuse ja lähiala detailplaneering ning Harku vallavolikogu 28.03.2019 otsusega nr 30 jäeti algatamata keskkonnamõju strateegiline hindamine.
Planeeritav ala, Aiba tee 12 maaüksus, suurusega umbes 0,94 ha, paikneb Viti külas Tallinna-Rannamõisa-Kloogaranna maantee ja Aiba tee ristmikust kagus, ümbritsetuna Lehtmaa (katastritunnus 19801:001:0493) maatulundusmaa katastriüksusest. Harku valla üldplaneeringu kohaselt paikneb Aiba tee 12 maaüksus hajaasustuspirkonnas ja maaüksusele on määratud tootmis- ja elumumaa juhtfunktsiooniga. Planeeritav ala on ümbritsetud Vääna-Viti loodusala ja elumumaa juhtfunktsiooniga tiheasustusalaga. Üldplaneeringu koostamisel on maaüksusele tootmis- ja elumumaa juhtfunktsiooni määramisel olnud määravaks maaüksuse senine tootmis- ja elumumaa sihtotstarve. Detailplaneeringu koostamise eesmärk on muuta kehtivat üldplaneeringut, kavandades üldplaneeringukohasele tootmis- ja elumumaa juhtfunktsiooniga kinnistule elamu- ja ärimaa segasihtotstarve ning kavandada olemasoleva ehitise osale rajatud elamu elamu ehitusõigus. Maaüksusel on endise laudahoone majapidamistib elamu ümber ehitatud. Lauda põhimahu otsa soovib omanik rajada autoremonditöökoja.
Üldplaneeringu muutmise on antud asukohas põhjendatud, kuna tegemist on olemasoleva hoonestatud maaüksusega, mille senine sihtotstarbekohane kasutuselevõtt ei ole majanduslikult ega ka ümbritsevat keskkonda arvestades mõistlik. Detailplaneeringuga tehakse sisuliselt ettepanek laiendada Aiba tee äärsel tiheasustusalal piiri ja elumumaa juhtfunktsiooni ulatust ühe elumumaa krundi võrra.
Detailplaneeringu eskiislahenduse avalik väljapanek toimub 20.06.2019–19.07.2019 k.a.
Planeeringuga saab tutvuda Harku vallamajas (Kallaste tn 12, Tabasalu alevik) lahtiolekuaegadel, Viti tanklas (Viti küla, Harku vald, Harjumaa) lahtiolekuaegadel, veebilehel www.harku.ee, detailplaneeringute veebirakenduses Kaart.harku.ee ja otselingil Kaart.harku.ee/DP/180412_162/avalik.
Ettepanekuid ja/või vastuväiteid detailplaneeringu kohta ootame e-kirja teel aadressile harku@harku.ee või posti teel Kallaste tn 12, Tabasalu alevik, Harku vald 20.06.2019–19.07.2019 k.a.
Üldplaneeringut muutva detailplaneeringu avaliku väljapaneku tulemuste avalik arutelu toimub 29.08.2019 kell 17.00 Harku vallamajas (Kallaste tn 12, Tabasalu alevik).

DETAILPLANEERINGU AVALIKU VÄLJAPANeku TULEMUSE TEADE
29.04.2019–13.05.2019 k.a toimus Harku vallamajas (Kallaste tn 12, Tabasalu alevik), veebilehel ja detailplaneeringute veebirakenduses Tabasalu alevikus Harku tee 47 (katastritunnus 19801:001:3113) maaüksuse ning lähiala detailplaneeringu avalik väljapanek.
Detailplaneeringu avaliku väljapaneku kestel detailplaneeringule vastuväiteid/ettepanekuid ei esitatud. Sellest lähtuvalt ei korralda vallavalitsus detailplaneeringu avaliku väljapaneku järgset arutelu.

DETAILPLANEERINGU ALGATAMISE TAOTLUS
Harku vallavalitsusele on esitatud taotlused:
• Vaila külas Jõeroosi maaüksuse ja lähiala detailplaneeringu koostamise algatamiseks;
• Muraste külas Muraste tee 20 ja Muraste tee 22 maaüksuste ja lähiala detailplaneeringu koostamise algatamiseks.
Esitatud taotluste ja nende lisadega saab tutvuda detailplaneeringute veebirakenduses aadressil Kaart.harku.ee.

PLANEERIMIS- JA EHITUSOSAKOND

VOLIKOGU ISTUNGILT:

30. mail 2019 toimus Harku vallavolikogu istung, kus osales 18 Harku vallavolikogu liiget, istungit juhatas Harku vallavolikogu esimees Kalle Palling.

ISTUNGIL VÕETI VASTU JÄRGMISED OTSUSED:

- Harku vallavalitsuse hallatava asutuse Harku sotsiaalkeskus moodustamine, raha eraldamine reservfondist;
- Harku valla hariduse valdkonna arengukava “Harku valla haridusvaldkonna arengukava aastani 2024” koostamise algatamine;
- Tabasalu muusikakooli arengukava kinnitamine;
- Harku vallas Laabi külas asuva Kadaja tee 9 kinnisasja jagamise kohta seisukoha andmine;
- Harku vallas Tutermaa külas asuva Kurma-Põllu kinnisasja jagamise kohta seisukoha andmine;
- Vääna-Jõesuu külas Päikesetorn ja Päikesetorn 1 maaüksuste ning lähiala detailplaneeringu algatamine;
- Vääna külas Tiigi tee 12 maaüksuse ja lähiala detailplaneeringu algatamine;
- Muraste külas Karu tn 2 maaüksuse ja lähiala detailplaneeringu algatamine;
- Harkujärve külas Käämo tee 2 maaüksuse ja lähiala detailplaneeringu vastuvõtmine;
- Muraste külas Tetra tn 6 ja Tetra tn 7 maaüksuste ning lähiala detailplaneeringu vastuvõtmine;
- Tiskre külas Tammiaugu tee 10 maaüksuse põhjapoolsel osal ja selle lähialal detailplaneeringu vastuvõtmine;
- Suurupi külas Veeristiku maaüksuse detailplaneeringu koostamise lõpetamine.

Kui Harku vallavolikogu juunikuu eestseisuse koosolekul ei otsustata teisiti, toimub järgmine Harku vallavolikogu istung 27. juunil algusega kell 16.00 Harku vallamaja koosolekute saalis.
Päevakorraga saab tutvuda viis päeva enne istungit veebiaadressil www.harku.ee/teated ja veebiülekannet on võimalik jälgida aadressil www.volis.ee.

HARKU VALLAVOLIKOGU KANTSELEI

Kuhu minna, mida teha?

Vaadake Tabasalu noortekeskuse, Vääna-Jõesuu noortetoa, Vääna noortetoa ja Harkujärve noortekeskuse sündmusi www.noortekeskused.ee.

Päev	Algus	Mis toimub?	Kus?	Lisainfo
6. juuni	10.00	Silmade kontroll Tabasalus	Eakate Päevakeskus (Teenuste 2)	www.harku.ee/kalender
9. juuni	10.30	Jumalateenistus: Rannamõisa kirikus	Rannamõisa kirik	www.rannamoisakogudus.ee
9. juuni	17.00	Jumalateenistus: Harkujärve kogukonnakirikus	Harkujärve kogukonnakirik (Kiriku tee 2)	www.inglitiib.ee
11. juuni	18.00	Filmiõhtu kõigile Harku valla õpilastele: "Ott Tänak" (tasuta!)	Muraste Kool (Lee tee 9)	www.muraste.ee
15. juuni	19.00	Tuletorni pojengiaia kontsert	Suurupi ülemine tuletorn	www.suurupi.ee
15. juuni	19.00	Jalgpalli esiliiga B: JK Tabasalu vs. Väandra JK Vaprus	Tabasalu staadion (Kooli 1)	www.jktabasalu.ee
16. juuni	10.30	Jumalateenistus: Rannamõisa kirikus	Rannamõisa kirik	www.rannamoisakogudus.ee
16. juuni	11.00	Matk: avasta salapärase Suurupi	Suurupi	www.suurupi.ee
16. juuni	12.00	Laste jaanituli	Kumna kultuuriaida õues (Kirsikivi tee 1)	Facebook: @Kumna-küla
16. juuni	17.00	Jumalateenistus: Harkujärve kogukonnakirikus	Harkujärve kogukonnakirik (Kiriku tee 2)	www.inglitiib.ee

REKLAAM

TEATED:

TEENUS

- Ettevõtte teostab ehitus- ja remonttöid, ka väiksemamahulised tööd. Tel 5660 7554, e-post: janek@janelldisain.ee.
- Aastaringne fekaalivedu. OÜ Norringsen, tel 5662 1300.
- Vanametalli kokkuost, konteinerite tellimine ja transporditeenus. Metalliveoks võimalik kasutada tasuta järelhaagist. Asume Tutermaal, tel 678 2055.
- Väljaõppinud puudelangetaja teostab ohtlike puude ja okste raiet. Tööd teen tõstuki ja köis- tehnikaga. Kändude freesimine ja okste äravedu. Puude üldseisundi hindamine ja konsultatsioon tasuta. Tel 513 3458, www.ohtlikpuu.ee.
- Teostame kruntide raie kompleksteenust: raietööd, materjali kokkuvedu, kändude juurimine/freesimine, jäätmete hakkimine, okste ja kändude äravedu. Tel 513 3458, www.ohtlikpuu.ee.
- Korstnapühkija ja pottsepa teenused. Ohtlike puude/okste lange- tamine ning viljapuude lõikamine. Muruniitmine. Tel 5348 7318, e-post: igor@inkteenused.ee.
- Liuguksed, riidekapid, garde- roobid. Abi projekteerimisel. Parimad hinnad. Tel 522 1151, www.nagusul.ee, FB Nagusul OÜ.
- Raamatupidamisteenus Eesti, Läti ja Norra väiksematele ning keskmise suurusega ettevõtetele. Info tel 503 3175 või e-post: info@weldnor.com.
- Litsenseeritud korstnapühkija ja pottsepa teenused. Vent-süsteemide puhastus, ka korterelamutes. Küttekollete ehitus, paigaldus ja remont. Akti väljastamine Päästeameti ja kindlustusseltside jaoks. Tel 5690 0686, e-post: korsten.korda@gmail.com.
- Liuguksed ja garderoobid. Hinnad soodsad. Garantii. Tel 502 9075; e-post: liuguksed@kallion.net.
- Teostame vihmaveesüsteemide ja katuseturvatoodetega seotud töid. Vihmaveerennid toodame kohapeal valtsimismasinaga – puuduvad liitekohad. Vihmaveerennid OÜ, tel 527 1059, e-post: info@vihmaveerennid.ee.
- Korstnapühkija teenused, tel 5877 1665, www.puhaskolle.ee.
- Korstnapühkimistööd (nõuete- kohane akt) tel 504 0875.
- Korstnapitside ehitus. Tel 5557 9399.
- Väikeveod kuni 2 tonni. Kohale- veoga liiv, muld, killustik, sõnnik, turvas, asfaldipuru, betoon. Tel 509 2936.
- Arboristi teenused. Ohtlike puu- de raie. Puude hooldusloikus. Hek- kide hooldus, kändude freesimine. Raie teenused, võsatööd. Puude istutus. www.puukirurg.ee, e-post: info@puukirurg.ee, tel 505 7786.
- Teostame kaevetöid mini- ekskavaatoriga. Tel: 5639 3588, www.väikeekskaator.ee.
- Müüme liiva, mulda, kruusa, kil- lustikku ja pakume kallurteenust. Tel 529 5909, www.kallur24.ee.

- Öhksoojuspumba paigaldus ja hooldus, hind 150 eurot. Sertifika- diga paigaldaja Kalev Lepistu. Lisainfo tel 5656 2191.
- Haljastustööd, tänavakivide paigaldus ja ehitustööd. Tel 5843 9879, www.sakuehitus.ee.
- Muld, liiv, killustik, kruus, frees- asfalt + transport, tel 535 3788.
- Harkus aastaid tegutsenud ehi- tusbrigaad võtab algavaks hoo- ajaks vastu objekte. Tegeleme erinevate aedade, terrasside, fas- saadide ning suvilate ümberehi- tusega, sh renoveerimistöödega. Omame ka plaatija tunnistusi. Info tel 503 7466.
- Katuste kõrgsurvepesu ja värvi- mine (plekk, kivi, eterniit). Fassaadi survepesu ja värvimine. Täna- vakivide puhastus. 562 41509, Andres.
- Kompostmuld, ködusõnnik, sõelutud muld, liiv, killustik, gra- niitkillustik, freesasfalt. Müüa koos veoga. www.väikeveod.ee. Tel 501 5992.
- Lõikan hekki, trimmeriga pika rohu ja heina niitmine, saetööd aias. Tel 5554 7291.
- Aia-, värava-, tõstuke- ja auto- maatikalahendused parima hinnaga Eestis. Kvaliteetne liugvärava- komplekt kuni 4 m avale 1595 eu- rot. Tiibväravakomplekt kuni 5 m avale 1150 eurot. www.koduvärv.ee, tel 5895 8809, e-post: info@koduvärv.ee.
- Maja ehitamine koos kõigi lahendustega, projekteerimine, kasutusluba. 5352 9476 e-post: ehitus@miltongrupp.ee.
- Ehitise audit 1 nädalaga, e-post: eaudit.ee@gmail.com, tel 5684 7855.
- Liiv, killustik, muld, freesasfalt veoga. Tel 507 9362.
- Langetame ja hooldame just Teie piirkonnas. Leiame koos la- henduse! Meid saab kätte tel 5626 3857, www.puumehed.ee.
- Ohtlike puude langetamine ja õunapuude lõikus. Tel 521 0334.

TÖÖ

- ATKO Liinid OÜ võtab tööle bussijuhi Lehetu piirkonda. Täpsem info tööpäeviti telefonil 627 2737, 627 2713 või pöörduda Sõstramäe 12, Tallinn.
- Pakume tööd laotöötaja- le pulbervärvi hulgimüügiga tegelevas firmas Pan-Baltica Solutions OÜ. Meie ladu asub Tabasalus, Ranna tee 25. Palu- me anda soovist teada e-posti aadressil reino@pbs.ee või tel 5554 7729.

OST

- OÜ ETEST PR ostab metsa- ja põllumaad. Tel 504 5215, 514 5215, e-post: info@est-land.ee.
- Auto ost. Ostan kõiki marke, igas seisukorras sõiduautosid ja kaubikuid, ka remonti vajavaid. Tel 5365 4085, e-post: skampus@online.ee.

Kandideeri Tabasalu Ühigümnaasiumi Muraste filiaali 7. klassi õpetajaks või õppejuhiks!

Vaata infot www.tyg.edu.ee
Avaldused saata:
konkurss@tyg.edu.ee

Tule meile õpetajaks!

Tutvu konkursi tingimustega
www.tyg.ee

Harku Vallavalitsus kuulutab välja konkursi

VALLAMAJANDUSE SPETSIALISTI

töökohale

See töö sobib Sulle, kui leiad väljakutseid:

- valla kinnisvara haldamises ja hooldamise korraldamises, sh rekonstrueerimise ja remonttööde korraldamises;
- uute objektide projekteerimises ja ehitamise korraldamises;
- munitsipaaleluruumide haldamises ja üürile andmise korraldamises;
- kalmistute haldamise ja hooldamise korraldamises;
- korteriühistutele antavate toetuste menetlemises.

Töös edukas olemiseks soovime, et Sul oleks:

- kõrgharidus;
- töökogemus ehitus-remonttööde korraldamises ja läbi- viimises;
- eesti keele oskus kõrgtasemel, soovitatult vene keele oskus;
- väga hea suhtlemis- ja koostööoskus ning täpsus.

Harku Vallavalitsus kuulutab välja konkursi

ARENDEUSSPETSIALISTI

töökohale

See töö sobib Sulle, kui leiad väljakutseid:

- arendusprojektide koostamises, juhtimises ja aruannete esitamises;
- arengukavade seires, arengukavade koostamise organi- seerimises;
- nõustamises taotluste koostamiseks, projektide läbiviimisel ja lõpparuannete koostamisel;
- vallasisesse ühistranspordi korraldamine ja koordineerimine;
- turismialase tegevuse korraldamine;
- koostöö edendamises valla ettevõtjate ja kodanikuühen- dustega;
- valla majandusaasta tegevusaruande koostamise koordi- neerimises.

Töös edukas olemiseks soovime, et Sul oleks:

- kõrgharidus;
- vähemalt 2-aastane projektijuhtimise kogemus;
- eesti keele oskus kõrgtasemel, inglise keele oskus kes- tasemel;
- loovus ja algatusvõime.

Harku Vallavalitsus kuulutab välja konkursi

KOMMUNIKATSIOONIJUHI

töökohale

See töö sobib Sulle, kui leiad väljakutseid:

- valla teabe- ja suhtekorralduse planeerimises, koordineeri- mises ja analüüsimises;
- vallalehe väljaandmise korraldamises ja sisuloomes;
- mainekujundusprojektide algatamises ja elluviimises;
- meeskonna kommunikatsioonialases nõustamises;
- sotsiaalmeedia haldamises ja arendamises;
- kodulehe haldamises ja arendamises.

Töös edukas olemiseks soovime, et Sul oleks:

- erialane kõrgharidus (kommunikatsioonijuhtimine, suhte- korraldus või ajakirjandus);
- vähemalt 2-aastane töökogemus organisatsiooni kommu- nikatsiooni juhtimises;
- eesti keele oskus kõrgtasemel, inglise keele oskus kes- tasemel;
- väga hea suuline ja kirjalik eneseväljendusoskus (sh artik- lite ja kõnede koostamine);
- kogemused ja oskused sotsiaalmeedia ja kodulehe hald- mises ja arendamises;
- teadmised ja oskused fotografeerimises ja vastavate programmide kasutamiseks;
- iseseisvus, algatusvõime, loovus, suhtlemisoskus;
- valmisolek väljaspool tööaega töötamiseks.

Pakume: võimalust lüüa kaasa Harku valla arengus, enese- teostus ja –arengu võimalusi, 35 päeva puhkust, sporditoe- tust, haiguspäevade hüvitamist alates teisest päevast ning toetavat meeskonda.

Kasuks tuleb: töökogemus kohalikus omavalitsuses ja isik- liku sõiduauto kasutamise võimalus.

Tööle asumise aeg: esimesel võimalusel.

Edasta CV ja motivatsioonikiri koos palgasooviga (14. juuniks, kui kandi- deerid vallamajanduse spetsialistiks; 12. juuniks, kui kandideerid arendus- spetsialistiks; 10. juuniks, kui kandideerid kommunikatsioonijuhiks) portaali CV-Online vahendusel või e-posti aadressil personal@harku.ee. Kommuni- katsioonijuhi töökohale kandideerides esita ka portfoolio ja referentsid.
Lisainfo: www.harku.ee/toopakumised.

Tiskres asuv itaaliapärane pererestoran Lucca otsib oma sõbralikku meeskonda rõõmsameelset **kelnert/ettekandjat**.
Paindlik töögraafik ja poole- või täiskohaga töö.
Lisaküsimused telefonil: **53 735960**
CV palun saata: lucca@restoranlucca.ee
Lisainformatsiooni leiate: www.restoranlucca.ee

Vääna mõisakool otsib oma meeskonda

INGLISE KEELE ÕPETAJAT* (1,0),

kelle peamiseks ülesandeks on õppekavajärgse inglise keele oskuse võimetekohase arengu toetamine läbi õppe- ja kasvatustöö läbiviimise.

INFOJUHTI*,

kelle peamiseks ülesanneteks on tagada kooli huviringide ja pikapäevavärgse töö, koordineerida sise- ja väliskommuni- katsiooni ning korraldada koolielu rikastavaid sündmusi. Kandidaadilt eeldame energilisust, head IT-pädevust ning organiseerimisvõimekust.

* Tegemist on lapsehoolduspuhkusel oleva töötaja asendamisega.

Tööle asumise aeg 14. august 2019. Palume esitada avaldus, ametikohale sobivust tõendavad haridusdokumendid ja CV 25. juuniks e-posti aadressile kontakt@vaanakool.edu.ee.
Lisainfo: telefonil 5551 2080, Facebookist ja www.vaanakool.edu.ee.

Alasniidu Lasteaia filiaal Harkujärve Lasteaed otsib oma meeskonda

SÖÖGITOJA PERENAIST MUUSIKAÕPETAJAT ÕPETAJA ASSISTENTI ÕPETAJAT ÕPETAJA ABI LOGOPEEDI

Harkujärve lasteaeas asub J. Venter tee 6 (Harkujärve).
Meie juurde sõidab Tallinna linnaliini buss nr 27.
Ootame Sind kandideerima, kui meie juures on Sinu uus lasteaeas!
Sinu CV-d ootame e-posti aadressil director@alasniidulasteaed.eu.
Lisainfo telefonil 5553 8003.

Vääna-Jõesuu kool pakub sügisest tööd

TEHNOLOOGIAÕPETAJALE

Koormus 8 tundi, võimalik koondada ühele päevale nädalas.

Ootame Sind kandideerima! Edasta CV ja motivatsioonikiri e-posti aadressile kontakt@vjk.edu.ee.
Lisainfo telefonil 5695 7822.

Harku Perekeskus on septembris avatav ja Tabasalus paiknev kaasaegne keskus, mis pakub nii sotsiaalset rehabilitatsiooni kui ka individuaalteenuseid lastega peredele.

Ootame meeskonnaga liituma:

- ERIPEDAGOOGI;
- LOGOPEEDI;
- PSÜHHOLOOGI;
- SOTSIAALTÖÖTAJAT;
- FÜSIOTERAPEUTI;
- TEGEVUSTERAPUTI.

Tööle asumise aeg: september 2019

CV koos lühikese motivatsioonikirjaga saata hiljemalt 25. juuniks e-posti aadressil: info@harkuperekeskus.ee
Lisainfo: e-posti aadressil info@harkuperekeskus.ee ja telefonidel 554 8108 (Marleen) või 508 4321 (Anne-Ly)

Actual Print**PAKUB TÖÖD**
TRÜKISTE JÄRELTÖÖTLEJALE

tel: 50 63 368 jaanus@actual.ee

Kodu loata?

Ajame kasutusloa dokumendid korda

SAADA HINNAPÄRING

projektibüroo.ee

+372 513 7017

PROJEKTI BÜROO**nr 1**
kasutuslubade
taotleja Eestis**Kas sul on puhkuse plaanid juba tehtud?**Kui veel ei ole,
siis tule rendi meie juurest Suurupist
haagissuvila! *#puhkakustahad*tel: +372 55665355
e-mail: kristelle@cedrelle.ee**5 € tk.****SUPERHINNAGA**
piiratud koguses hekitaim
'Brabant'
kõrgusega 80-100 cm,**Oleme avatud:** tööpäeviti 8:00-18:00
laupäeviti 10:00-16:00

väänapuukool.ee Harku vald, Vääna küla, Väänatammi tee Tel: 5669 5577

AIA- JA
METSATEHNIKA

Husqvarna Cub Cadet

STIHL ECHO

JOHN DEERE STIGA

Tel 51 900 402 Keila kauplus
www.tehnikakeskus.ee**1KORSTEN**Telli kutse-
tunnistusega
korstnapühkija
juba täna!Juuli lõpuni
soodushind, eramaja
puhkimine 50 eurot.Töötan seitse päeva
nädalas.Kontaktid: 5600 4050,
Info@1korsten.ee**Kuldsed Kaed**
Puhastus- ja hooldusteenused
KODUKORISTUSPERSONAALNE PAKKUMINE
KOOLITATUD TÖÖTAJAD
KVALITEETSED VAHENDIDKüsi pakkumist:
LAURA@KULDSEDKAED.EE
5553 6818HELISTA MULLE KÕIGIS
KINNISVARAKÜSIMUSTESANDRUS SOONSEIN
+372 50 94 112
andrus@domare.eeDOMARE
KINNISVARA**1Partner****HARKU VALLA**
MAAKLER

1partner.ee

Ville Värk
513 2422OST • MÜÜK • ÜÜR
HINDAMINE
INVESTEERIMINE

- Ebaseaduslike ehitiste seadustamine
- Kasutusload
- Muudatusprojektid
- Auditid
- Kontrollmöödistused

EHITUS DOKUMENT

+372 5699 3014
info@ehitusdokument.ee
www.ehitusdokument.ee

www.aiad-varavad.ee

- Aiachitus (puit, paneel- ja võrkaiaid)
- Väravate paigaldus (jalg-, tiib- ja liugväravad)
- Väravaautomaatika (müük / paigaldus / hooldus)

info@aiad-varavad.ee

tel: 59 18 00 20

Lammutame soovimatuid hooneid (väikeelamud/
suvilad, kuurid, kasvuhooned jms). Lisaks pakume
korterite remondielset lammutust. Töö käigus
tekkinud jäätmed utiliseerime.Hind kokkuleppel ja selgub pärast objekti ülevaatus. Oleme
paindlikud ja kindlasti jõuame kokkuleppele! Võta ühendust
telefonil 512 4881 või e-post teel hernemoobel@gmail.com.

REKLAAM

PLASTO
AKNAID • UKSEID

**PLASTO MÕÕDAB JUUNIS
AKNAID TASUTA!
VAJAD AKNAID?
VÕTA ÜHENDUST!**

REGISTREERIMINE TEL 654 2545

**MÕÕTMINE JA KONSULTATSIOON
TASUTA!**

MUSTAMÄE ESINDUS: SÕPRUSE PST. 222, 13412 TALLINN
AVATUD: E-R: 09.00-18.00
TEL: +372 654 2545
E-POST: MUSTAMAE@PLASTO.EE

KOOLILÕPUFEST
11. juuni 2019 SUVI
ALGAB
SIIT!

KELL 11-15
TÜG ÕUEALAL

KELL 18-21
TÜG AULAS

Mustkunstnik Kevinski
DJ Lenny LaVida
JJ-street

Põnevad töötodad

Mullipallid

Inimlaualjalg

Külalised

Noorte-
bänd

Footdarts

Fotobox

Rocket Food 3 €

Näo-
maalingud 1 €

Kleepsu-
jaht

entk

KALLASTE

Lisainfo:
noortekeskused.ee

Lüübus buss marsuudil: Harkujärve-
Müraste-Väina-Jõesuu-Tabasalu

Sisepääs
tasuta!

Avaldame kaastunnet
Erik Sandlale isa

Raimo Sandla
lahkumise puhul.

Harku Vallavalitsus ja
Harku Vallavolikogu

Maarika Kaarepere

Soovid osta või müüa kinnisvara?
Saan Sind aidata – tunnen oma koduvalda!

+372 502 3230
maarika.kaarepere@remax.ee
www.remax.ee/MaarikaKaarepere
maaklerMaarikaKaarepere

16. juuni 2019 kell 12-16
Kumna Kultuuriaida ees

LASTE JAANITULI

SKYJUMP PONISÖIT KARUSSELL
GLITTER TATTOO NÄOMAALINGUD
KEILA TARKADE KOERTE KLUBI

Päeva juhib PIP!
toimuvad mängud ja võistlused
avatud laste kirbuturg
Minu vana on teise uus!

Varu kaasa sularaha, kohapeal pakub toitlustust Snax Box ning atraktsioone on väikese tasu eest.
Laste kirbuturule broneeri endale müügikoht kuni 14.06.2019

KORRALDAB KUMNA KULTUURIAID JA KUMNA KÜLA SELTS
INFO JA REGISTREERIMINE: KUMNA@KUMNA.EE; KULTUURIAID@GMAIL.COM
PROJEKTI ON OSALISELT RAHASTATUD KOHALIKU OMAALGATUSE PROGRAMMI VAHENDIDEST TOETAVAD:

KUMNA MANOR KNOOBUS
BENNETT FINEST
HARMET KADARBIKU
Optimus Tuning RehviProff.ee

AUTODE KOKKUOST!
Ostame kõiki sõidu-
keid ja töömasinaid!
Võib pakkuda remonti
vajavaid ja seisvaid
masinaid! Ei pea ole-
ma arvel, ülevaatust
ega kindlustust! Pakkuda
võib kõike! Kuulutus ei
vanane! TEL. 5457 5055

**SURNUAIA-
PÜHA**
16. juunil kell 11.00
Rannamõisa kalmistul

Tallinna
NAISTE TUGIKESKUS
tel: 57570911 tallinnanaistetugi@gmail.com

TASUTA TEENUSED

- Esmane kriisinõustamine
- Juhtumipõhine nõustamine
- Vajadusel psühholoogiline nõustamine, psühhoteeraapia, õigusabi, ajutine majutus

Vägivallast on väljapääs. Aitame sul seda leida.

envl

Tabasalu Koolituskeskus
ootab 5-aastaseid lapsi **mängukooli** ning
6-7-aastaseid lapsi koolivalmidust toetavasse
eelkooli

Registreerimine kuni 30. juunini 2019
Lisainfo: telefonil 5666 6154 või
e-mailil: tabasalukoolitus@gmail.com
www.tabasalukoolituskeskus.ee

Südamlik kaastunne
lähedastele
Tiina Kesa
kaotuse puhul.
Harku Vallavalitsus

Südamlik kaastunne
lähedastele armsa
Tiina Kesa
kaotuse puhul.
Pangapealse lasteaia
Lainekrattide rühma
(2012–2016 a) pered

15. juuni 2019
<https://www.facebook.com/groups/laagrikohtvikutepeav/>

**Laagri
KOHVIKUTEPEÄV**
★ Elus on külalisi ★

Sügav kaastunne
Meelis Tammarule ja
tema lähedastele
tädi
kaotuse puhul.
Robert ja Krista
Nelson

Südamlik kaastunne
Fredile, lastele
peredega ja laste-
lastele
Tiina Kesa
kaotuse puhul.
Leomar, Riina, Siri,
Joe, Emmi ja Urmas

Avaldame siirast
kaastunnet lähedastele
armsa õpetaja
Tiina Kesa
lahkumise puhul.
Pangapealse lasteaia
Lainekrattide rühma
õpetajad, lapsed ja
lapsevanemad

Südamlik kaastunne
lähedastele kalli ema
ja vanaema
Õie Meikari
kaotuse puhul.
Tabasalu
tantsumemmed

Avaldame sügavat
kaastunnet
Eve Raudsepale
venna
surma puhul.
Heljo, Riina, Anne ja
Enn

Avaldame kaastunnet
Eve Raudsepale kalli
venna
lahkumise pärast.
Tabasalu käsitöönaised,
Tabasalu tantsu-
memmed, klubi
Hõbehall